

Amerika.

19de Uargang.

Madison, Wis., fredag den 19de Juni 1903.

No. 49.

Ulykke i Oregon.

Sommeren 1903 er i Sandhed de store Ulykkers Sommer. Neppé har man kommet sig af sin Forkærelse over de mange større og mindre Overvæmmelser og Ædeleggelser i Mississippi Delen, i Topeka, Kansas City og St Louis og de ødelæggende Storme i Georgia, saa kommer Esteringen fra Oregon om den største Ulykke, som endnu har rammet Landet. 500 Mennesker fages at være omkomne ved en Flom i Heppner, Oregon, en By paa 1,250 Indbyggere. Flommen kom saa uventet, at det var umuligt for Byens Beboere at undslip.

Tidlig paa Estermiddagen brød et Torden over, det regnede voldsomt, og mange Elve gik over sine Bredder. Broer reves løs. Fra Heppner funde man se Stormen, som endnu ikke havde næret Byen. Folk samlede sig ube i sine Haver for at se det, paa, fortæller et Ølenvidne. Det var skarpe Lynt efterfulgt af Tordenstrald. Pludselig blev alt still. Derpaa høres en Sud langt borte, som først var svag, men snart blev stærkere og stærkere, indtil Folk blev slagne af Forsørrelse. I næste Siebil kom Vandmassen brusende gjennem Bækkelet og bar med sig Huse og Hytter, som den havde revet med sig paa sin Vei. Folk flygtebe i Rejning mod Bakkerne, men det var for sent. Flommen var over dem. Den lille Bæk er i Almindelighed til Fod bred og jeg kommer dyb. Paa fem Minutter var den forvandlet til en sydende, brysende Strom 400 Fod bred og syv Fod dyb.

Huse løftedes op og førtes med i de fraaende Barde. Alt siebes med af den vældige Vandmasse. Mange blev inde spærrede i sine Huse og maaatte krybe ud paa Tagene. Naar saa Husene førtes med af Strommen, klamrebe man sig fast til Trætoppen og blev hængende der til om Morgen.

Flommen slæbtes et Skyrbud, og Vandet syntes at falde ned fra Himmelten i store kompakte Masser.

Senere Esteringen berækster det første Rygje om at 500 Mennesker skalde være omkomne. Næsten hele Residensstæget i Heppner er revet bort. Dysaa i flere af de nærliggende Byer er adskillig Skade skeet. Hjælp af alle Slags, Mad, Kæder, Byggeomaterialer og Ligkæsterer sendt fra Byer i Omegnen. Alle arbejdshytte Maend er fuldt optagne med at rense Byen, begrave de døde og sørge for de hjemløse.

Landposten.

Am. G. Curtis skriver følgende fra Washington:

Præsidenten udtalte mylg, at Udlæveringen af Landpost ikke skulle indfærenes med en eneste Rute, men skulle udvides saa hurtigt, som Kongressen vilde bevilge Midler derfor. Ingen flere nye Ruter kan udstilles i denne Maaned, da den Sum man havde til sin Raadighed i dette Regnskabsaar allerede var opbrugt; men den 1ste Juli, vil \$12,000,000 være for Haanden, hvilket vil give Generalpostmesteren \$1,000,000 til Ejendommens Udbudelse og Opretholdelse hver Maaned.

Ingen paaflyssner mere end Præsidenten Vigigheden og Verden af den frie Udlævering af Landpost, og han hentydebe til en af de Taler, han holdt i Vesten, hvor han sagde at Udlæveringen af Landpost, Telefonen og de elektriske Baner burde støttes og indføres saa meget som mulig, da de fremmede godt Naboskab mellem Farmbefolkingen og gjorde Livet paa Farmen mindre ensomt. Nulidogs er det ofte lige saa let for Farmerne at komme i Kontakt med sine Venner over Telefoner, som det er for Bybefolkingen, og den vigtigste Ulempa ved Livet paa Farmen er saaledes fjernet. En af de vigtigste Ting, som drog Folk fra Landet til Byerne, var Farmhusets Ensomhed, men Telefonen, den elektriske Bane og den frie Udlævering af Landpost har rettet herpaa. Ved den frie Udlævering af Landpost er Regjeringen kommet i Berøring med Farmeren og han sjæler, at hans Interesser værger over.

Mulig Ministerkrise i Norge.

Statraad Stang har fremkaldt et Slags Krise derved, at han den 27de Mai i Stortinget erklærede, at han ikke kunde være enig i Regjeringens "Communiqué" angaaende Konsulatforhandlingerne. Derimod var han enig i den Forklaring over Sællingen, som Regjeringschefen paa den samlede Regjerings Døgne oplæste i Stortinget den 23de Mai. Naar han havde taget Aftand fra "Communiqué", saa var det væsentlig paa Grund af de "uopsigelige Love".

Statraadens Erklæring har vært megen Røre i norske politiske Krebs. Hvorvidt Ministeriet efter denne offentlige Erklæring om Venighed angaaende en saa vigtig Sag

og det en Sag som angaaer Forholbet til en anden Magt, kan vedblive at staa sammen, er det brændende Spørgsmål, som en Uge efter Statsraad Stangs Erklæring endnu ikke havde fundet sin Løsning. Det er neppé sandsynligt, at man vil forsøge at lime en saa aab nbar Spræk, og Spørgsmålet bliver da, om det bliver Stang eller Sigurd Jølsen, som jo har været Ejelen i Konsulatforhandlingerne, der gaar ud af Regjeringen.

"Verdens Gang" skrev den 29de Mai:

"Man har hæfti ønsket at kunne finde paa et eller andet Midlertid til at holde "Stillingen" uskadt. Dette vil imidlertid ikke lykkes.

Statraad Jøsen har nemlig meddelt som sin ultimafalselige Beslutning, at han vil fratænde, hvis Hr. Stang fremdeles beholder sin Plads i Ministeriet.

Der maa da ske et Valg.

Ø. Valget af Hr. Stang under de nuværende Omstændigheder vilde være svært med en Aftrykelse af Forhandlingerne, kan man gaa ud fra, at Hr. Stang kommer til at gaa".

"Morgenbladet" citerer som betragnende for Situationens Uklarhed to Udtalelser fra de bedst underrettede Venstreblade:

"Aftenposten": "Som det af det ansigts fremsaare, at der visstnok overværende Sandhedspræst har gjort det svært at sætte Hr. Stang udenfor. Det vil ikke ske med hans gode Wil. Han hævder nemlig selv med stor Hærdighed, at han bør beholde sin Taburet".

"Verdens Gang": "Vi spaar, at de nok tilslist vil stå til det tryggest at sætte Hr. Stang udenfor. Det vil ikke ske med hans gode Wil. Han hævder nemlig selv med stor Hærdighed, at han bør beholde sin Taburet".

Serbien.

Serbien, det lille Kongedømme i Hjertet af Balkanhalvøen, har i den forlæbne Uge været Scenen for forfærdelige Forbrydelser og store Omvæltninger. Kongen og Dronningen, Dronningens to Brødre, Førsteministeren, Rigsmønsteren og flere Regjeringsfunktionærer blev myrdede lidlig torsdag Morgen i forrige Uge, og den nye Konge er allerede valgt.

Planen til Kongemordet har allerede i lang tid været lagt i al Stillhed i militære Krebs. Hemmelige Komiteer har været dannede rundt om i Landet. Det sandtes ingen i Landet, som beklagede de uløkelige. Overimod samlede Folk sig paa Gaderne og udtalte sin Glæde over at det forhadte Kongepar var slæbt af Veien.

Kong Alexander var Søn af Kong Milan, som for sin Ryggesløshed tilslut blev tvunget til at give Afkald paa Tronen og senere flakede om i Europa. Alexanders Moder var den uløkelige Dronning Natalia, som endnu lever. Det viste sig tidlig, at Alexander i Ryggesløshed og Udværelser var en værdig Søn af sin Farer. Hans Landsevner valgte meget ringe og han udseente statsbønde. Allerede da han var ganse ung Gut fil Madame Draga Masch' ham i sine Gavn. Hun var meget ældre end Kongen og havde et daaagtlig Rygje. Det var almindelig Sorg i Landet, da han for tre Aar siden gjorde hende til Serbiens Dronning. Draga var i højeste Grad forægtig og forhådt af alle Serbere, og den unge Konge var et viljestøttet Medskab i hendes Hænder. Ingen af de europæiske Hæfe har villet modtage de to. Det har før været gjort flere mislykkede Forsøg paa at snigmørde dem. En Omstændighed, som denne Gang paaflyndte Katastrofen, var at Kongen tenkte paa at udnevne Dragas Broder til sin Esterølger. Den serbiske Lov paabyder nemlig Kongen, hvis han efter fem Aars Egteskab ingen Kværvinger har, at udnevne en Kronølger. Desuden laa han i Strid med Landets Parlament, og det rygtedes, at han vilde gjøre sig til Eneherfer.

Den nye Konge, Peter I, tilhører Kamien Karageorgwitsch, som i to Hårhundreder har ligget i Strid med den myrde Konges Fanilie. Snart har den ene og snart har den anden af de to været ved Magten. Prins Peter Karageorgwitsch har opholdt sig i Schweiz og har været bestyrtet med videnskabelige Selskaber. Han trængde sig strax al Andel i Kongemordet og modtog sit Valg kun paa den Betingelse, at de, som havde deltaget i Revolutionen og Snigmordet, skulle løbdes. De militære beherfster fuldstændig Serbien, og det er ikke sandsynligt, at den nye Konge faar stort at sige i Regjeringen. Det er ganse tollgt i Landet, og det almindelige Folk interesserer sig kun lidet for de politiske Omvæltninger.

Streifer.

Chicago Folk, som under Laundry Streiken ikke viste sin arme Raad for hvorledes de kunde saa blive kvælt Goden og Smuds, har nu været stedt i en ligesaam Knibe. Opvartere og Kofte i Byen har gaaet paa Streik i den Hensigt at lukke hvert Hotel og hver Restaurant i Byen, og det saa en Stund ud til at haade tilstændende og Fortningsfolk i Byen skulde maaste sulde. Milwaukee Bladet paastod, at Folk kom fra Streikernes By til Milwaukee for at saa noget at spise. Ved at indkalde, hvem de kunde saa sat paa af arbejdshøgende, lykkes det dog de fleste Restauranter og Hotelier at skaffe Mad, om den end ikke blev saa smukt serveret.

De streikende synes nu at have givet tabt, og der er Haab om en snarlig Slut paa Ugevenen.

Blandt Brobyggere.

"Minneapolis Tribune's" Udgiver T. Gulbranson med Hustru føredre forrige Søndag til Sølvbryllup ude paa sit Landsted ved Lake Minnetonka. Bryllupsdagen var egenlig Lørdag den 6te Juni, men da de fleste af Brudeparrets Venner ikke havde let for at komme fra da, føredres Festen Dagen derafslør. Blandt de mange smukke Gaver var et kostbart Sølv-Service fra Forretningens Personale.

Stensland i Danmark.

Det befjendte Kjøbenhavns-Dagblad "Dannebrog" skriver under Titelen "En celeber Gjæst" følgende om vor Landsmand Konul Halle Steensland fra Madison, Wis., som nu er paa Besøg i Europa:

Kjøbenhavn har i disse Dage Besøg af en af de mest kjendte og indflydelsesrige Skandinaver i Amerika, Norsk-Amerikaneren Konul Halle Steensland fra Madison i Wisconsin, hvor han er spansk og norsk Konul. Hr. Halle Steensland, der nu er 71 år gammel, kom for ca. 50 år siden til Amerika med tomme hænder og har ved eget Arbejde næret sin nuværende betydelige og anseede Stilling. Han staar i Spidsen for det store Pengeministret "The Savings Loan and Trust Company" i Madison og er kjendt som en meget fremragende Finansmand. Han er endvidere Formand i Beaufhelsen for det første skandinaviske Kirkesamfund i Amerika.

Konul Halle Steensland, der under et tidligere Besøg i Skandinavien blev dekoret med en norsk Orden af Kong Oscar, er en meget berest Mand. Han har rejst paa Kryds og tværs i de fem Verdensdele og har om sin Reise i Palestina skrevet et meget betydeligt Værk, der er særlig populært i Amerika og er udkommet i en Del Oplag. Hr. Steensland har også skrevet mange interessante Utholdninger om økonomiske og finanzielle Forhold.

Konulen er kommet her til Byen fra Leipzig, hvor en af hans Sønner for Tiden studerer ved Universitetet. Her i Byen besøger han særlig den amerikanske Gesandt Mr. L. S. Swenson og den amerikanske Konul Mr. Frazier, der begge er gode Bekjendte af ham. Mr. Frazier er fra Madison, hvor Hr. Steensland bor.

Under Besøget i Kjøbenhavn har Konulen taget Ophold i Hotel Fønix.

Fra Nær og Fjern.

Dampskibet "Norge" af Scandinavian-American Linjen afgik forleden fra Kristiansand med 225 Passagerer ombord. "Norge" kan ventes til New York Lørdag den 27de Juni.

27 rammet af Lyne. Hoosick Falls, N. Y., 12te Juni. Lyne slog igaar ned i Skorstenen i Skolehuset ved Lake Lauberdale. Læreren og en af Eleverne kom alvorlig tilskade, og 25 Elever blev slaaet hevidt.

Godt Nær. Winnipeg, Canada, 15de Juni. Regjerings officielle Bulletin fortæller i Provinsen Manitoba figer, at Udvlingen overalt er saet under de gunstigste Forhold, og at Udsigterne for et stort Udbudte er meget lovene.

Paven meget svag. Rom, 15de Juni. Pavens Helsebred forværrer hurtigt. Lørdag blev hans Læge hurtigt tilkaldt, da Pavens Hæder begyndte at hvorne op. Det er et daartigt Tegn, for en Olding læser. Der er ingen stedlikelig Fare for haanden, men det er klart, at Paven ikke har mange Levedage igjen, og Øsben kan komme, naar det skal være.

Røvere protesterer. London, 15de Juni. Vennernes Samfund (Røvererne) i England er dybt beveget ved Meddelelsene om de talrige Lynchinger i de Forenede Stater, og har sendt et Telegram til "Meddelerne af alle Trodsbekjendelser" i de Forenede Stater med Bøn om forenede Bestræbelser for at stanse denne Skif, ved at opdroge Folket paa Grundlag af Kristenlighed og kristen Lære.

Chamberlain bliver. London, 11te Juni. Premierminister Balfour holdt i Underhuset i går Aften en Tale, som overhovede baade Venner og Modstandere om, at han med Rette er Regjerings Hoved. Ved sin Tale rebede han Ministeriet fra at blive ifritet; han afgavde en politisk Avis over Toldspørsgæmalet og spredte Chamberlain fra Nærværdigheden af at tage Afted. Splittelsen i Kabinettet og Splittelsen i Regjerings Parti er, ialstal officielt og midlertidigt, helet.

Cunard - Liniens Dampskib "Campania", som afgik fra Liverpool den 13de Juni, vil ankomme til New York den 20de Juni, og dens Passagerer vil ankomme til Chicago den 22de Juni.

Samme Linjes Dampskib "Lucania" afgik fra New York den 13de Juni og vil ankomme til Liverpool den 20de Juni. Skandinaviske Passagerer vil naa sin Bestemmelsessted omkring den 22de Juni.

Jugen Hazing i West Point. Washington, D. C., 14de Juni. Visitationskomiteen for Krigsskolen i West Point har afgivet sin Indberetning til Krigsministeren. Hovedinteressen ved den er dens Ros over Forholdene ved Skolen i sin Allmændighed. Disciplinen er ubdmærket, og naat undtages et eller to Ellshælder af meget uskyldig Art har ikke seet det ringeste til Hazing.

Jordskred. Asheville, N. C., 12te Juni. Hele Siden af et Bjerg styrede ud over Southern Railways Spor mellem Spartanburg og Asheville i dag.

Flera tusind Tons Sten og Jord raste ned og hylde aldeles en af de første Jernbanegennemføringer i det vestlige North Carolinas Bjerregren. Al Trafik sydover er aldeles stanset.

Jordskredet fandt Sted i nærheden af Tryon, N. C., lig ved Foden af Saluda-Bjerget. Banen har netop saet Driften

igang efter en Stands som fulgte af Udrasninger efter Flommen i Spartanburg County i forrige Uge.

Trafikken kommer til at blive indstillet i mindst en Uge, eftersom Jernbanens Beskytter mener, at det vil blive umuligt at saa Sporet ryddet før.

Indvandring af Kinesere. Tacoma, Wash., den 13de Juni. Frank P. Sargent, de For. Staters Indvandringskommissær, som nu undersøger Forholdene paa Stillehavskysten, figer, at han, naar han kommer til Washington, vil anbefale,

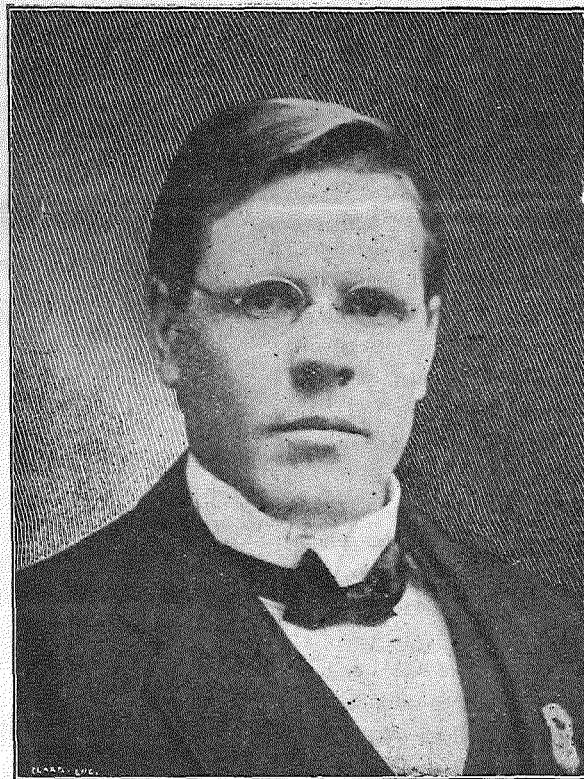
at femten Indvandringsinspektører til ansettes. Han figer, at han fra paalideligt hørd har erfaret, at 10.000 Kinejere er føjet land i Vancouver og Victoria, British Columb. i løbet af de sidste ti Aar, og at han føler sig overbevist om, at den kinesiske Befolkning paa denne Side af Canada-grensen er blevet forsøgt med et tilsvarende Antal. "British Columbia har Rapporten, og vi saar Kineserne", sagde Rommelskaren. Han har fundet, at en Masser falske Certificater udstedes. Der er for nærværende syv og ti til Inspektører ved Grænsen.

A. A. Reece.

A. A. Reece, som har vundet saa udstrakt Ry for sine Seire i mange Beltalenhedskonkurrencer, blev jædt i Strandebarm, Helsingør, den 17de Mai, 1876. Fra sit syvende til sit fjortende År besøgte han Skolen i sin Hjembygd og udmarkede sig allerede dengang ved sin Hild og Præstestab. Efter sin Konfirmation vilde han gjerne fortætte sin Skolegang, men hans Forældre havde ikke Raad til det, og desuden mente de, "hvad funde vel en Bonde gut duze til?" Den unge Reece blev sendt til Skibsbyggerlære, men efter to Års Ar-

Guldbmedalje i en engelsk Beltalenhedskonkurrence efter at have op holdt sig kun lidt over fem Åar i Landet.

Fra Pleasant View Luther College drog han til St. Olaf og fuldendte der det fireårige College Kurset i tre Åar paa samme Skol, som han underviste i Skolens Klasse-miasdeling og arbeidede for sit Underhold og var vitskøn i litterært Arbeide. Under sit andet Skoleaar ved St. Olaf blev han valgt til at repræsentere Skolen i Statens "Intercollegiate Contest" og vandt anden Plads. Næste År blev han en af Deltagerne i "The Ware Oratorical Contest", som hvert År afholdes i North-

A. A. Reece.

beide besluttede han at drage over til Amerika og paa egen Haand føge at bane sig Vej der. Mod sine Forældres bestemte Raad laante han Penge til at fåske Billet for og drog i 1892 over Havet til den nye Verden uden at have nogen Slegtinge til at følge eller modtage sig.

De første to Åar maatte han arbejde hardt med sine Hænder men gik paa den offentlige Skole om Vinteren. Derefter rejste han til Valparaiso, Ind., og graduerede der fra et litterært Kurset i 1897. Saar gik han til Pleasant View Luther College, hvor han graduerede i 1900.

Sin første Triumf i Beltalenhedskonkurrencen vandt han i Leland, Ill., hvor han vandt

fielde mellem Byens to Colleges Carleton og St. Olaf. Han vandt første Præmie og blev samme År valgt til Igjen at repræsentere St. Olaf i Statskonkerten, vandt første Præmie og blev derved Minnesotas Representant i den nationale Konkert i Cleveland, Ohio.

Den unge Nordmand, som saaledes har gjort sit College og sine Landsmænd saa stort Gre, er højt agtet af dem, som ejender ham, for sin elseværdige og sit kæstelige Karakter saavel som for sin store Hild og Hærdighed.

Han agter at studere ved Wisconsin's Statsuniversitet i Sommer for at forberede sig til en Lærergjerning ved St. Olaf College.

Zimmerman's Salary Grab.

It is now currently known that every one who holds a position by the grace of La Follette or his political machine, either elective or appointive, is required to contribute from his salary to the support of the machine and its campaign expenses. Not even judges are considered exempt from this obligation. Judge Zimmerman, it is reported, was criticized by some of the La Follette hustlers because he did not think his salary large enough to give of it freely to the campaign. So it was decided that the salary must be increased sufficiently so he could give more freely. The state law has fixed the salary of the judge at \$2500 per annum and that of the clerk and deputy clerk combined at \$1400. To get the desired raise the judge or else the machine hustlers went before the legislature and secured the enactment of a special law providing that the county board of Dane county should have the power to fix the salary of the judge and clerk of the probate court. Then the La Follette machine was put to work at the spring election to secure the election of such supervisors as would do their bidding. One unsophisticated gentleman out of the state capitol who went into the town of Rutland to defeat the present incumbent, a stalwart, told it openly what he was sent there for. He failed of his purpose, however, two to one. But still the machine thought they had enough workable members on the board to carry the salary raise. When the board met every member found on his desk a folder containing the law and a strong plea for the raise. The next move was to get an influential democrat to introduce the salary resolution. That called for an increase of \$500 for the judge, \$300 for the clerk and \$100 for the deputy clerk. They had the resolution laid over for one day to give them a chance to lobby. The next day an active young lawyer in the service of the machine was sent to the Rutland member and told that if he would support the salary grab the La Follette machine would withdraw its opposition to him. When he declined he was told in a threatening tone that he better do it as it would be to his interest. Others were approached in manner thought most effective. On the night the resolution came

up all the spare space of the supervisor's room was filled with La Follette hustlers. Their presence was thought to have an effect similar to that of a school master standing over a pupil with a hickory rod. But the board would not be frightened. Most members of the county board have a higher regard for the interests of their constituents than for political bosses. A naughty stalwart member submitted a substitute for their resolution fixed the salary at the old rate. He also called for the ayes and noes so that every member's vote should go on record and his constituents know how he voted. After considerable discussion a vote was taken, and Oh my! what a result for the political machine. The salary grab was defeated 4 to 1. Only 11 to 43 voted with the machine. It was then a sight to see the political hustlers scamper out of the court house when the vote was counted. And it would have been a spectacular sight to see the blue streaks mingled with the angry words of the gang as they congregated in their favorite resorts after the meeting that night. The author of the substitute was consigned to all sorts of evil places. Their next effort will probably be in the legislature—*Deerfield News*.

Homeseekers' Excursions.

"On account of the large number of intending settlers who desire to look over the north-western states with a view of locating, The Great Northern Ry. has extended the dates of sale of its round trip homeseekers' excursion tickets and these tickets will now be on sale on the first and third Tuesdays of June, July, August and September at one first class fare plus \$2.00 for round trip. These tickets are good returning 21 days from date of sale and stopovers west of Benson and Sauk Center, Minn., are permitted on the journey.

Tickets are on sale to all points in Washington, Oregon, Montana, Idaho and North Dakota and northern Minnesota.

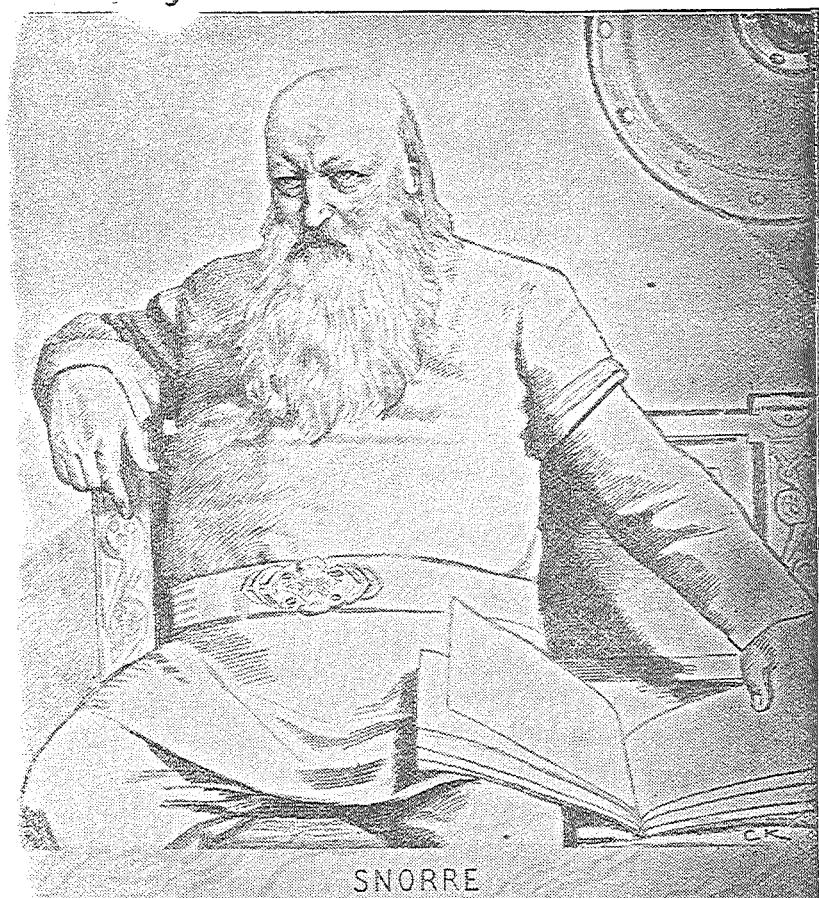
For further information apply to,

JAMES YOUNG,
General Agent, G. Nor. Ry.,
Main Entrance Pabst Bldg.,
Milwaukee, W^{is}.

Ludvig Arctander,

* U d v o f a t . *

-730-
Temple Court, Minneapolis, Minn.

"Snorre"!

SNORRE

**Snorre Sturlason's Kongesagaer.
"Heimskringla".**

En folkebog som denne er noget enestaaende. Intet andet Folk end det norske kan siges at eie noget dertil hvarende. Den forener i sig to Egenstaber, det ellers ikke er samlede i et enkelt Skrift. Den er den norske Literaturs Mesterværk i Folkets eget Sprog og samtidig den norske Nationalitets og Selvstændigheds store Garantidokument, Hovedbidnet, der forkynder for hele Verden, at vi er et Folk med gammel Historie, med gammel Kultur og med Traditioner.

Denne Nationaludgave indeholder i et og alt det samme som den i Norge nylig udkomne store Udgave. Den er forsynet med Snorres Biografi, illustreret, samt med Dr. Gustav Storms og alle øldre Overfætteres tilligemed Kunstneres Portrætter. Værket er paa 900 Sider med ca. 400 Tegnillustrationer, Ornamentiske og Rariter. Den er i Originalbind med Skindryg og øgte Guldhorn paa Ryg og Side.

Prisliste over Storms og Schjotts Udgaver

— af —

Snorre Sturlasons Kongesagaer med Snorres Biografi.**Nært-Format.****Storms Udgaver:** (Almindeligt Bogmaal).

Braghugdaven i 2de Farver paa tu Kludepapir i Originalbind med Skindryg \$10.00
Folkeudgaven paa satineret, træfrit Papir i helt Kalvebind, brunt 7.50

Oktav-Format.

Nationaludgaven paa satineret, træfrit Papir i Originalbind med Skindryg 1.00

Schjotts Udgave. (Landsmaal).

Nationaludgaven paa satineret, træfrit Papir i Originalbind med Skindryg 1.50
Solebind, (Papbind med Skiftende Ryg og Hjørner) 1.00

Samtlige Udgaver har samme Indhold, forsaaadt Text, Illustrationer og Rariter angaaer. Kun afgivende i Format og Udstyr.

Alle Bøger sendes portofrit til ovenangivne Priser.

Giv strax til

**AMERIKA PUB. COMPANY,
Madison, Wis.**

Kirke og Skole.

Den norske Synode.

— Slutningsfesten ved Albert Lea Luther Academy holdtes sidste Mandag Eftermiddag. Past. D. G. Smeby aabnede Festen med Bon Prof. Oscar Olson fra Luther College holdt Hovedtalen over Temaet The Value of a College Education. Skolens Bestyrer, Prof. M. L. Ullensvang uddele Diplomerne til de ti Graduenter og gav endel Oplysninger om Skolens Drift i det forløbne Skoleaar.

— Slutningsfest ved Brusflat Academy and Business Institute afholdtes Tirsdag Aften den 9de Juni. Past. H. C. Vien begyndte med Skriflesning og Bon. Past. Geo. O. Lane talte til Studenterne, Skolens Bestyrer Prof. R. M. Hagestad uddelte Diplomerne, og Past. J. D. Olsvisaker lyste Belsignalen tilslut.

Følgende afsluttede sit Kurss:

"Normal Course," Nellie Gilbertson; "Commercial Course," Nels O. Lindaaas, Jens J. Sommerud og Edward M. Soliah.

Klassens Motto er: Nunc aut Nunquam. Et i alle Maader godt og heldigt Skoleaar er nu tilendebragt ved Akademiet.

— Minnesota Reds hadde Redsmede i Pastor Solsets Kald, Watson Minn, den 3de og 4de Juni, Mødet begyndte med Prædiken af Pastor C. Clausen over 311 Johannes Aabenbaring. Følgende Emne behandles: den femte Artikel af den Augsburgske Konfession, Referent, N. Giere, den femte Bon, Referent, A. D. Asen. C. C. Ernestvedt blev valgt til midlertidig Sekreter, Pastor J. Bergh blev valgt til Formand og A. D. Gimmetad til Sekreter for et Aar. Følgende Prester var tilstede og deltog i Forhandlingerne: O. Solset, J. Bergh, Abel Anderson, C. Døving, C. Clauson, Nils Giere og A. D. Asen. Mødet var nogenlunde bra besøgt.

A. D. Gimmetad.

Sekreter.

— Afgangsexamen er holdt ved Park Region Luther College i Fergus Falls, Minn. Hovedtalen blev holdt af Mr. Langeland, Carlisle, og den saalalte "Class Essay" blev opført af Miss Jessie Johnson.

21 Elever graduerede iaa. De er:

"College Course" — Christian Davit, Gerhard Forde, Martin Fuglie, Peter Everson, Jessie Johnson, Anna Langeland, Jacob Roskolt, Martin Sunstad, Thomas Teisberg, Clara Thorstenson.

"Commercial Course" — Peder O. Solum, Alfred Shirley, Theo. E. Bee, Christian Carlson, Otto Gillingstad, Ben A. Hovey, Charles Grinde, R. B. Sverson, Nils Andersson.

"Teachers' Course" — Magda Haufle.

— Ved den norske Synodes Seminar i Hamline, afholdtes Slutningsfest forrige Onsdag Aften, ved hvilken 18 af Studenterne graduerede. Prof. H. G. Stub, Seminariets Præsident, holdt Talen til Graduenterne, hans Son H. A. Stub, Jr. som var Klassejens Præsident, talte paa Graduenternes Begne, og gamle Pastor H. A. Stub, Professor Stubs Fader, holdt Slutningsbønnen.

Pastor Thomas Nilsson fra St. Paul talte ogsaa ved Festen.

Graduenterne var:

I den teoretiske Afdeling:

O. T. Bø, J. O. Dale, J. M. Hestenes, J. B. Kilsted, H. M. Normann, S. Petersen, A. E. Strøm, H. A. Stub, Jr., G. A. Sundby, A. D. White, G. Wulfsberg, Jr., og O. C. Helliesen.

I den praktiske Afdeling:

E. Berrum, O. L. Grefthen, H. Gudmundsen, N. J. Njus, S. T. Palm og J. P. Vien.

Den Forenede Kirke.

— Den Forenede Kirkes Aarsmøde begyndte i Duluth, Minn., Onsdag den 17de Juni.

— Pastor Dreher har opdagt sit Kald og skal have ifinde at vende tilbage til Norge, skriver "Luth".

— Slutningsfestigheder har fundet Sted ved Pleasant View Luther College, Ottawa, Ill. Den graduerende Klasse talte 17 Medlemmer.

— Ved Concordia College Moorhead, Minn., holdtes Slutningsfestigheder forrige Uge. Der var i alt 16 Graduenter fra de forskellige Kurser.

— Formand T. H. Dahl har nylig indviet en Kirke i Pastor A. Wolds Kald, to i Pastor L. E. Hammers Kald og en i Wilson, Wis., Pastor Ulssakers Kald.

— Katalog for St. Olaf College er nu udkommet. Den leverer en Oversigt over de forskellige Kurser og giver et stort Indtryk af Skolens Verft og Fremgang. Der har i det forløbne Skoleaar været 345 Elever. Katalogen er prydet med Billeder af den gamle Hovedbygning paa Manitou Heights, det nye Steensland Bibliotek og Skolens øvrige Bygninger.

— Slutningsfest ved St. Olaf College afholdtes i forrige Uge. Past. O. A. Bu holdt Baccalaureate Prædiken Søndag den 7de Juni. Mandag Formiddag fejrede Akademiet sin Slutningsfest, hvorfedt 22 Graduenter modtog sine Diplomer. Tirsdag Formiddag havde College Afdelingen sin Slutningsfest. Følgende 17 unge Mænd modtog Baccalanrens Graden:

Scientific Course: Erik Heile, A. A. Reece.

Classical Course: John Barthun, Henry Bjørlie, Almund Sylvester Bu, Adolph Egge, Tønnes Ekeland, Ingvald John Hinderlie, George Paul

Hornes, Alexander Kolhei, Johannes Lavis, Henry Mathews Mason, Samuel Mosby, Martin Andrew Norgaard, Adolf Marius Novelstad, Henrik Marius Thomson, Christen Westermoe.

Frifonden.

— I alle Pastor Svensons fire Menigheder, Cooperstown, N. Dak., bygges der Kirker.

— Vor Frelers Menighed, Dozey, Nord Dakota, Pastor L. M. Hollings Kald, holder paa at lægge sidste Haand paa Fjandsættelsen af sin Kirke. Kirken agtes at blive stærdig og indviet i Øvet af Sommeren.

— Barton Menighed, Barton, N. Dak., Pastor Carl Bangs Kald, holder paa at opføre en ny Kirke. Arbejdet er netop begyndt og den agtes at være færdig før Høsten. Kirken ventes at ville koste 3 Tusend Dollars fuldt færdig.

— Katalog for Augsburg Seminars 34de Skoleaar er nu udkommet. Den giver foruden alle nødvendige Oplysninger angaaende Skolens Drift en kort Oversigt over dens Historie. Den indeholder ogsaa et Billede af den nye Bygning.

— Det har været afstilling folkomt omkring Augsburg og i de flere norrlutheriske Frikirkenigheder i den forlebne Uge. Aarsmødet har trukket mindst 500 fremmede til Byen, der er opdelt paa de her nævnte Steder. Det har været en høgelyg Tid. De beseggende har bragt Liv og Stemning med sig, og Interessen for det fælles Virkeide, som ligger for os alle, er opildnet og styrket skriver "Folkebladet".

Hauges Synode.

— Det besluttedes ved Hauges Synodes Aarsmøde at næste Aarsmøde skal holdes i Red Wing, og at der da skal holdes Fest i Anledning af Seminariets 25-Aars Jubilæum. Et Fest skrift skal udgives med Oversigt over Skolens og Samfundets Historie.

— Hauges Menighed, Jackson, Minn., har haft den Sorg at miste sin Kirke ved Lynnedslag Natten til den 22de Mai. En Del af Inventariet blev reddet, men Kirken nedbrændte paa en halv Times Tid. Kirken var assureret for \$2,900.00. Den 3de Juni holdt Menigheden Møde til Forhandling om Opbyggelse af ny Kirke. Det er tredie Gang, denne Kirke rammes af Lyset; de to første Gange gjorde det dog ikke større Skade, skriver "Budb".

Indsendt.

J. Laach's Undagtsbog løser vi følgende Betragtning over Epistelen paa hje Søndag efter Paaske, (Joc. 1, 23-27.)

"Guds Ord er mægtigt til at gjøre eders Sjæle salige, men det mag

komme ind i eder, og dette sker naar J ikke blot hører det, men gjør det. Ganske vist maa Lyst og Kraft til at "gjøre" komme af Ordet selv — Hørelsen maa altsaa gaa foran; men naar du "hører", saar du der ved Ebne til at "gjøre", og da kommer det an paa dig, om du gjør det. Udlyder du da Ordet, saavids du ved Naaden kan, saa virker det i dig Synsærfjendelle, Kro, Gjenfødselse og Helliggjørelse. Men forsommer du Lydheden, saa bliver du blot en glemmede Hører, der hverken lærer at hjælpe dig selv eller Gud, hverken kommer til Frihed eller Fred, men ligget i Synden og bedrager dig selv. Du saar et Indtryk af Sandheden, men det svinder bort igjen. Dertil, hjælpe, lyd Guds Ord, lov det, følg det, gjør det, — for Jesu Skyld!"

Saaledes læres og prædikes i vor gamle Moderkirke, saaledes prædikes i den norske Synode, og saaledes prædikes i Den Forenede Kirke. Har da ikke Halle Steensland og andre brøde i Den Forenede Kirke og Synoden Ret, naar de figer: "Naar vi hører Prester i Synoden og Prester i Den Forenede Kirke, da mærker vi ikke Fortsæjt i Bekjendelsen. Dette fortæller Menighedsfolket; men de zwejdige Sætninger, som de stridige Ordførere i begge Samfund stiller op paa Øverspidsferne og derfra bekæmper hinanden, fortær ikke Menighedsfolket. Og det mægtigste af alt under denne Strid, som nu har været i 20 Aar, er, at de stridbare Ordførere endnu ikke fortæller hinanden.

Fra begge Parter udtales endnu i indtil den allersidste Tid den høieste Forurbring over Modpartens urigtige Opførsel og Bedømmelse af deres Lære. Det er aabenbart, at Ordførerne i disse to Samfund endnu ikke den Dag i dag fortæller hinanden.

Bil det da ikke være af den høieste Nødvendighed, at de søger at komme til bedre Forståelse?

Nu skal det jo holdes Aarsmøder paa samme Tid baade af Synoden og Den Forenede Kirke. Er det saaledes som Sagen nu staar — ikke begge disse Samfunds Pligt, at tage "Foreningsagen" under Behandling for at se, om her ikke kan findes en Vej eller Maade til at komme til bedre Forståelse?

Dette til Overveielse af begge Samfund.

Synodal.

Meneely Bell Co.

Troy, N. Y. and
177 Broadway, New York City

Manufacture Superior
:: Church Bells.

Jubelsang.

Lover Herren!
Med Lov og Tak mod frem
Til Kirkestevne
Og ikke det forglem
I Takken nævne:
At Gud i semi Aar
Har Vræden haaret,
Saa at han Ven jaar
J Jubelaaret!

Lover Herren!
Og byg kun paa hans Ord
I Aar som kommer,
Han i sin Kirke bor
Og giver Sommer,
Saa der kan voxe frem
En heilig Have,
Hvor han har Hus og Hjem
Med al sin Gave.

Lover Herren!
Vor Luther Kirke skal
For Herren være:
En prydtil Kirkehal,
Hvor højt hans Ere
Skal tone frem i Sang,
J Prædiken og Lære—
En evig Jubelklang
Til Herrens Ere!
D. Jonassen.

Examensfest ved H. U. Preus
Akademi, Albion, Wis.,
den 12te Juni.

Dagen oprindt klar og skøn.
Kl. 5 om Morgenens blev flaget
heist over Hovedbygningen. Under
Lærernes Ledelse blev Udsmykningen
af Kirkesalen fuldbindt. Skolens
Farver, rødt og hvidt, isprængt
med friskt grønt Løvverk, smykkede
Auditoriet, og den udgaaende Klassens
Farve, blaaat, var på formens
Dekoration. Ovenover Tribunen
paa et blaat Felt i hvide Bogstaver,
læstes: "Wisdom Wins", —
Klassens Motto.

Klokken halv elleve trædte Skolens
Bestyrelse, Graduenterne og
Lærerne ind i Salen; denne var nu
vel syldt af Skolens Venner.

Pastor J. Linnevold nedbad Guds
Belsignelse over Skolen og over
Dagens Handling, samt over de
unge, som nu stod rede til at forlade Skolen.

Derpaa spillede Miss Theodora
Johnson og Miss Leonore Edwards,
begge fra McFarland, en
Duet paa Piano.

Derefter kom Graduenternes "Gesangs". Eller Barber talte over
Emnet "Greatness", Harald Gundor Dahl over "The Norwegian Pioneer" og William Otto havde
som sit Subjekt "Character".

Efter et Nummer Musik overrakte
Principalen Examensvidnesbryd til
Graduentter.

Disse var de tre ovennævnte, som
havde fuldbindt et treaartigt Kurus.
J Forretningsafdelingen graduerede:

Albert Lee fra Østre Roskronong,
Wis.

Ingvil Johnson, Stoughton, Wis.
Henry Blychelle, Ill.
Ole Jøss, Colfax, Wis.
Hanna Johnson, Albion, Wis.
Hanna Selleq, Brigman, Mich.
Mamie Barnes, Edgerton, Wis.

Efterat dette var gjort, holdt Præsidenten for Skolens Direktion paa
dennes Begrening en Tale til Graduenterne og til Folksamlingen. Alle
reiste sig og sang "Doxology", og
Pastor Linnevold lyste Belsignelsen.

Om Eftermiddagen var der Bold
spil, og Skolens Gutte vandt en
glimrende Seier over de slanke Spillere fra Cambridge.

Dermed er det andet Skoleaar afsluttet ved Akademiet. Om etpar
Uger vil Katalogen for næste Skoleaar være færdig. Et nyt Kursus vil
oprettes for kommende Aar, nemlig
et Husholdnings- og Haandgjernings-Kursus for Børger.

Udfigterne til at fåa Jernbaneforbindelse inden Ny'aar med Edgerton,
Janesville, Beloit og Rockford. Ill., et nu lyse, og inden næste Høst
blit forhaabentlig Banen færdig helt til Madison.

Den fjerde Juli holder Luther College Club en stor Fest i Albi-
or, da maa alle, som kan, komme.

D. G. Ristad.

Tilnærmelser-Bestræbelser.

En ledende Mand i Synodalkonferensen skriver til mig i Andledning af
den i Slutningen af April i Watertown, Wis., afholdte Konferens mellem
Repræsentanter for en Række af Synoder for at prøve, om man dog kunde
komme hinanden nærmere: "Konferensen i Watertown var yderst heldig
(äusserst erfolgreich). Det maaste Repræsentanter fra Missourisynoden, Wis-
consinsynoden, Minnesotasynoden, fra de to Michiganssynoder, fremdeles fra
Ohio-synoden, fra Jowashsynoden, ligesædts fra Buffalo-synoden og General
Council. Der var 250* Prester tilstede. Ogsaa Prof. Larsen fra Deco-
rah.

*Maaet aabnedes med en Tale af
Komiteens Formand, med Formaning
til at anraabe Gud om, at han vilde
lægge sin Belsignelse til.

"Steningen var meget god, Til-
nærmelserne især mod Slutningen meget
bedre, end vi nogensinde havde turdet
haabe. Det blev strax afgjort, at For-
handlinger kun skulle pleies med den
hellige Skrift og Symboler som Grund-
lag, uden at der blev taget nogetom-
høst Hensyn til de respektive Synoders
Publikationer. Prof. J. Pieper gav
ogsaa sit Referat over 'Naadens Betyd-
ning i Omvendelsen og Naadevalget'
med denne Forstaelse. Hans saglige,
rolige Behandling af Spørgsmålet
bidrog særlig meget til den forsonlige
Stemming, som kom frem i alle Udtal-
leser.

) Dette Tal er dog for stort. Red.

"Det næste Maaed vil sandsynligvis
finde Sted i September i Milwaukee.
Referat skal leveres over de Steder i
den hellige Skrift, som handler om
Naadevalget. Referenter er endnu
ikke valgt".

Det tør være opmuntrende at erfare,
at man ogsaa i Synodalkonferensen arbeider for at komme til en bedre For-
staelse med de Synoder, med hvilke
man har ført aarrelange Kampen. Re-
sultatet har været saa opmuntrende, at
der kan tales om "Tilnærmlse". Kan
de nævnte Synoder virkelig blive enige
i sin Betragtning af "Naadens Begreb
i Omvendelsen og "Naadevalget", da
er de komne et ikke lidt Stykke paa
Vejen til en bedre Forstaelse og Enighed
paa Sandhedens Grund. Og det
tiltrods for, at Kampen mellem Mis-
sourisynoden og Wisconsinssynoden paa
den ene Side og Jowashsynoden og Buf-
falo-synoden paa den anden Side har
været meget langvarigere end mellem
den norske Synode og Den Forenede
Kirke, og ikke mindre skarp. Det sidste
gjælder ogsaa med Hensyn til Ohio-synoden,
hvis Kamp med Missourisynoden falder lidt efter Dr. Schmidts
Optreden.

I den norske Synode har det fra
Aar til andet været hævdet, at vi har
den Pligt paa os at gjøre, hvad vi kan,
for at bringe de norske Lutheranere til
virkelig at forståa hverandre i de om-
stridte Lærestørksmaal. De Mænd, som
tidligere har været holdte, har været
Udtryk for Bevidstheden om vor
Forpligtelse i dette Stykke. Godt vilde
det være, om denne Bevidsthed blev mere
og mere levende. Naar nu vores Tro-
brødre i andre Samfund begynder at
forhandle Lærestørksmaal med Sam-
fund, med hvilke de har havt de haarde
størke Kamp, fordi de føler, at det er en
Pligt, skalde da vi i den norske Synode
være os selv nok og stenge os ind i os
selv?

Naar feirer den norske Synode sit
50-Aars Jubilæum. Til et den norske
Synode værdigt Jubilæum vil det
høre, at den norske Synode lader det
træde i Dagen, at det er den en Hjerte-
sag at forhandle med de andre norske
lutheriske Kirkesamfunds om de Spørgs-
maal, som har staaet dem imellem, i
Haab om at komme til bedre Forstaelse.
Den Fremgangssmaade, som be-
fulges i Watertown, at forhandle Kun
Skriftens og Befjendelsen som Grund-
lag, uden i Diskussionen at tage Hensyn
til Samfundenes forskellige Publikationer,
vil visseleg anbefale sig selv
som den rette, hvis man ønsker at nå
et heldigt Resultat.

Luther-Seminar, 11te Mai 1903.
H. G. Stub
i "Kirketidende".

Lutheran Hospital i St.
Paul har indrettet en Afde-
ling for milde former af
Sindssygdom og for nerve-
svage under Bestyrelse af Dr.
Haldor Sneve.

Juld Besked
omEkursion til Decorah
Søndag Morgen 21de Juni.

Vikinglojet til Decorah afgaaer
som føljer:

Janesville,	kl. 1:00	Søndag Morgen.
Milton Junction,	1:20	" "
Edgerton,	1:30	" "
Stoughton,	1:45	" "
Mac Farland,	2:00	" "
West Madison	2:20	" "
Black Earth,	2:55	" "
Spring Green,	3:25	" "
Boscobel,	4:20	" "
Prairie du Chien,	5:10	" "

Unkommer til Decorah kl. 7.

Fra Whitewater, Orfordville og
De Forest reiser man med special
cars lørdag Eftermiddag som følger:

Whitewater,	kl. 8:55	Lørdag Aften.
Orfordville,	4:21	Eftermiddag.

De Forest, " 4:55 "

Jernbaneagenter sælger Billetter
hele den foregaaende Uge. Prisen
er \$2.50 for hele Turen fra de
nævnte Steder.

Det blir et stort Tog. Flere og
flere beslutter sig til at reise. Jo
flere des bedre. Der blir Blads-
not, dersom J. Godtfolk, bare vil
sige fra, at J kommer. Kjøb Billet-
ter saa tidlig som mulig, for at
Agenten kan melde jer.

Tilbagetoget forlader Decorah
Søndag Aften kl. 11. Special cars
for De Forest, Orfordville og White-
water vil bringes tilbage til disse
Byer med første Tren.

Nu, J. maae og Kvinder! kom og slaa Lag. Det har været et
svare Sitæv for at fåa denne Ud-
flugt ifand. Man vilde simpelthen
ikke høre paa os fra først af. Lad
os reise saa mandsterke, at vi sæt-
ter Railroadfolkene en Skæve i Li-
vet, saa at naat vi næste Gang be-
gjører at fåa en Ekursion, vi strax
faat den uden Knur.

J. A. M.

Et storartet Tilbuds

"Røvinden og Hjemmet" og "Vort Bibliothek", der nu er i
sin 15de Aar, og udkommer med
40 store Sider i et Oplag af 72,-
00 Exemplarer hvert Maaned, er
det eneste Røvindeblad i vort Sprog
i Landet. Dets Indhold er til
Skæde, Opmuntring og Lærdom
for hele Familien; thi ved Siden
af velvillig indsendte Bidrag har Bladets
Redaktør, Mrs. Jda Hanlon, sikret sig gode
Medarbejdere. Subscriptionen er 50c pr.
Aar. For end yderligere at forsøge vor
Læsere, gør vi nu "Amerika's" Læsere
følgende udmærkede Tilbuds:

FOR 25c i Prismarker, indsendt med dette
Avertissemant for den 30te
Juni, vil vi levere eber "Røvinden og
Hjemmet" og "Vort Bibliothek" et Aar og
desuden "Røvinden og Hjemmet"s Naaleud-
sigt, bestaende af 100 fortalte Syntale,
14 fortalte Stoppetaale og en Trætnaal.
Prævemummer gratis. Skriv strax til

"Røvinden og Hjemmet",
Cedar Rapids, Iowa.

Fra Blair, Wis.

Til

"Amerika's" Redaktion!

I "Amerika" for den 22de Mai og i "Skandinaven" for 25de Mai skriver S. Gunderson om Tjeneren Johnson fra Norway Grove, i hvilken Beretning man finder en hel Del mæckelge Ting, som jeg tror det kan have sin Interesse at høste sig lidt ved. Han fremstætter en hel Del Paastand; Beviser for dem er der lidet af. Han siger: "det er vel bejendt, at saagodtsom hele den lutheriske Kirke i vor Tid, med Undtagelse af Missouri Synoden og de med denne allierede Synoder, saa som Wisconsin Synoden, den norske Synode *) og den saksiske Frifirkie har følbt den samme Dom som vi." Og hvad er Dommen? At disse Kirkesamfund "sører en Lære om Naadevalget, Omvendelsen og den troendes Bisched, som i væsentlige Størrelser stemmer hverken med Guds Ord eller vor Kirkes Lære." Dette høres storartet ud, hvis det var sandt. Hvilket lutheriske Kirkesamfund i Europa har følbt disse Domme? Naar har den norske Kirke gjort det? aldrig. Den svenske eller den danske? aldrig.

Enhver ophyst lutheriske Lægmanh ved, at der i den lutheriske Kirke har været to saakaldte Udvælgelses-Læreformler, Konkordieformelens den oprindelige og den senere, saakaldte 2den Formel. Den første Form har Missouri Synoden fulgt, og de fleste i den norske Synode, sjældent dog saa er flere Prester, som følger den anden. Disse to har alle Dage gaaet Side om Side i den lutheriske Kirke, det samme er ogsaa tilfældet nu. Begge har været og er anerkendte for lutheriske. Men for omrent 20 Aar siden gjorde Schmidt den Opdagelse, at den første Formel, som er den ældste og bedst bevistne, var falsk. Kun disse saa historiske Oplysninger. Hr. Gunderson vil prøve at bevise sine Paastande. Det første er en Udtalelse fra Fakultetet i Rostock, Thysland, af 1884. Men det beviser kun de enkelte Professors Mening om Sagen, intet mere. Det er ikke den lutheriske Kirkes Udtalelse, men selv om saa var, saa maa vi ikke glemme, at den lutheriske Kirke er uneret, det vil sige, den lutheriske og den reformerte Kirke er slæbet sammen til et Samfund, saa at om det var en Udtalelse fra den lutheriske Kirke, vilde det have lidet Betydning for et lutheriske Samfund.

Det næste beviser, "at Gisle Johnson, Norges største troende Dogmatiker, er imod Missourierne og enig med os i Naadevalget og Omven-

delsen, er fra soleklart, at blot Kranglefanter og Ignoranter kan vride og vende paa det." Storartet Bevis. Ikke sand?

Ikke en Stræbelse af den kjære afvæde Lærer til Bevis, men blot den flotte Paastand, at de, som ikke siger ja og Amen til Hr. Gundersons Paastand, er "Kranglefanter og Ignoranter", saadant behøver ikke Svar, men jeg vil kun nævne det nogen Faktum, at Johnson altid anbefalede teologiske Kandidater og Studenter, som rejste til Amerika, at gaa til den norske Synode. Saal ogsaa Bislop Heuch have følbt den samme Dom. Hr. Gunderson henviser da, hvor man skal finde det. Jeg ledte længe, før jeg fandt det. Det er en lidet Anmærkning under et Størrelse, som Pastor Christopher Bruun skrev om Kirketugten i den norske Kirke. Bruun citerer Luther og Walther til Bevis for sit Standpunkt; Redaktionen af Luth. Ugeskrift tilspører, at Walthers Lære om Naadevalgets tenderer, (strækker sig) henimod den kalvenske Lære om Naadevalget. Der staar ikke, at den er, men at den strækker sig imod. Han nævner ikke Missouri en Gang. Jeg skal saa Lov til at leve et Citat af Bislop Heuch angaaende hans Lære om Omvendelsen. Det staar i Huspostil, I Bind, Side 381. "Det er Naade, at de (de troende) er komne til Troen, slet ikke deres Gjerninger eller Fortjenester. Gud har valgt Frelsesstrangen i deres Hjertet; hans Land har forklaret Kristus for dem; han har lært dem baade at følge og finde Gud; selv har de intet gjort uden at modstaa Guds Kald." Det er klare Ord, som ingen kan vride og vende paa.

Liden og Nummet tillader mig ikke at gennemgaa det 3dje Bevis, sjældent det er det letteste.

Hr. Gunderson siger, at vi fører en Lære, som er imod baade Guds Ord's Lære og den lutheriske Kirkes Bekjendelse. Da undrer det mig i højeste Grad, at han ikke har kommet med et eneste Bevis hverken fra Skrift eller Bekjendelse, men kun med en Udtalelse fra en norsk Bislop, som ikke beviser noget og nogle tykke Professorer. Angaaende dette vil jeg bemærke: Selv om Gisle Johnsen eller Bislop Heuch eller et andet syndigt Menneske skulle have sagt dette eller hint om denne eller hin Lærdomssform, da maa vi ikke uden videre mene, at fordi disse Mænd har sagt dette og dette, saa er det dersor rigtigt og ret. Nei, Guds Ord er Prævestenen og eneste Regel og Retesnor for Tro og Liv. I den norske Synode har vi i 50 Aar gaaet efter den Regel; hvad Guds Ord siger, det retter vi os efter, enten det timer med Fornuftens eller ei.

Længere nede i Størrelset taler han om Presterne Preus' Nebelighed og Værlighed, og at det ikke ligger i hans Interesse at nære end sige ud af den allermindste Evil derom. Den Slags umandig Polemik overfor kirkelige Modstandere overlader jeg til Hr. Jensen, Grøthe og Synodens Kirkeraad .... Synoden bør fralægge sig al Undel i denne Dom over Dr. Schmidt's Person. Dette er Hentydning til et Skrift, som Synodens Kirkeraad har udgivet. Hvorfors kom det ud? Der har i længere Tid gaaet et Længselens Suk hos det norske Kirkefolk herover, efter at der maatte blive en bedre Forståelse med hinanden, særlig i Synoden og Den Forenede Kirke. Det er vanskeligt at sige, i hvilket Samfund den er stærkest. Der blev nedsat Komiteer fra begge Samfund; de mødtes, og begyndte at forhandle, og det saa noesaa løbende ud, men saa kom Schmidt og forprættede Sagen med sin Minoritetssrapport til Den Forenede Kirkes Narstmøde og han hentydede til, at den afvæde Formand hylbede misstouiiske Ansuelser om den troendes Bisched. Da var det, at den norske Synode i al Venlighed henstillede til Den Forenede Kirke, om den ikke vilde vælge en eller anden Mand istedenfor Schmidt. Dette gjorde Synoden, fordi Forenings sagen laa den på hjerte, og de begrundede Henstillingen med, at Dr. Schmidt offentlige Førde havde været uredeelig. For dette forlangte Schmidt Beviser, og som Svar paa dette Forlangende udgav Kirkeraadet en Pamlet, som overveiende er Citater af Schmidt selv. Der er det uigjendeligt bevisst, at Schmidt nedover Tiden ikke har været saa nøy med Sandheden. Dette Skrift kan saaes gratis ved at indsende sit Navn og Adresse til Luth. Pub. House, Decatur, Ia. Dette Skrift har fremkaldt en sand Ordsflom fra Schmidts Tilhængere; men endnu har ingen mig bekjendt prøvet at tolke Sandheden af et eneste Bevis i samme.

Tilslut vil jeg kun sige. Jeg er ikke gammel i Amerika; har aldrig før deltaget i den kirkelige Diskussion, men Gundersons Artikel twinger mig til at skrive dette. Jeg gjør det ogsaa, fordi jeg ejster Forenings sagen og vil prøve at rydde væk Stene, istedenfor som Gunderson og andre prøver at ødelægge Sagen.

S. S. Urberg.

P. S. Dette med en Del Forantringer blev sendt til "Skandinaven" den 27de Mai, med Bøn om Optagelse og som Svar paa Angræb paa Synoden, men endnu er det ikke trykt. Jeg vil endnu engang bede "Skandinaven" om at optage dette.

D. G.

Blair, Wis., 10de Juni.

Onsles - Flere flittige Personer i hver Stat til at reise for et Firma, etableret for 11 Aar siden og med stor Kapital, til at besøge Handelnde og Agenter; en meget indbringende Forretning. Permanent Arbeide. Ugentlig Løn af \$18 og alle Udgifter og Hotelregninger i Forskud konstant. Erfaring undvendig. Neoen Reference og send selv adresseret Konvolut til THE NATIONAL, 334 Dearborn St., Chicago.

"Chronicure"

hælbreder Rheumatisme.
Hvem du er, Mand eller Kvinder, kan blive fit for dette plagsomme Synde. Blene en Prøve til flaske Lindring. Adresse:

MRS. M. SUMMERS,
Box A, Notre Dame, Ind.

HOLLISTER'S PHARMACY,

First National Bank Blk, Madison, Wis
Vi har de bedste udvalgte samt største Varietet af Mediciner og alt tilhørende Farmaciens i hele Staten. Vi har to überaminerede Farmaceuter til at sylde dine Recepter. Vi har i over 25 Aar brevet Forretning her i Byen. Besøg os, skriv eller telegrafer til os, dersom du vil have os til at gjøre noget for dig i Apotheker-Branjen. Varer og Priser garanterede. Vi sender Mediciner med Post og Fræs hver Dag.

JOHN M. NELSON

Norst Sagfører.
Sager for Probate Court Specialitet.

Room 5, Badger Blk. — 14 S. Carroll St.
To Dore Vest fra Park Hotel.

Oscar M. Torrison,

++ Advokat. ++
Fører Sager for alle Domstole.
Man skrive paa Norsk eller Engelsk.
164 La Salle St., Rooms 53-54;
CHICAGO. ■■■

Altertavler.

Hvor man ønsker Altertavler for sine Kirker, bør man henvende sig til den bekjendte, dyglige Kunstmaler

Lars Haukaness,

hvis Adresse er Madison, Wis.
"Amerika" anbefaler ham paa det bedste.

WM. HAAK, JR.

—Handlende med—
Pumper og vindmøller.
steam Fitting, Well Drilling.
119 S. Webster St., Madison, Wis.

Th. Herfurth & Son

Insuranceagents.
Sælger Dampstøbsbilletter til Norge
og alle andre Lande. . .
Penge tillands til 5% p.C. Rente.
703 Cass Gorham St. Phone 397.
Madison, Wis.

Madison Bogbinderi

Blank Book Fabrikant
og Bogbindere. . . .
G. GRIMM & SON, Proprs.
State Journal Block.

*) Han glemmer, at den norske Synode gift ud af Alliancen for 20 Aar siden.

Bemærkninger til "Et Varslo til vort Menighedsfolk" af P. A. Widvey.

Et Varslo bør være bedre begrundet end Deres "Varslo" er. Man raaber ikke et Varslo medmindre der er Fare paasørde. De har ved Deres "Varslo" udkastet den Misstanke, at der er noget farligt ved den nye Forklaring, som efter Synodens egen Beslutning og paa den Maade, den selv har forestrævet, nu endelig er udgivet. Men De paa-peger ikke et eneste Stikkelse, hvori der skulde være noget farligt. Det burde De have gjort, og saa kunde hvem som vilde have seet, om Deres Varslo var besøjet eller ikke.

Bogen er nu Offentlighedens Gjendom og faar staa eller falde paa sit eget Værd. Et der noget at udsætte paa den, saa skrig ikke bare Varslo i vilden Sky, men paoppe det urigtige, om der er noget, i hvert enkelt tilfælde.

At der er nye Meninger i den nye Forklaring, er ikke i sig selv Bevis for, at der er noget farligt eller urigtigt ved den. Ikke alle nye Meninger er forkastelige, heller ikke alle gamle Meninger uangribelige.

Jeg har seet en saglig Behandling af den samme Sag, som gik ud paa at finde Fejl ved Bogen, og som gik frem netop paa den Maade, jeg her tager Ordet for, men heller ikke deraf blev jeg overbevist om, at Bogen er forkastelig, langt mindre da af Deres ubegrundede "Varslo".

Betænk ogsaa, hvad der ligger i at raabe et saadant "Varslo". Men, kjære, lad ikke denne Sag udarbe til en Uvisseide. Den egner sig ikke for det.

Et sammeligt Hensyn til, hvem det er, som har tjent paa Komiteen og til den Omstændighed, at Synodens Formand sammen med Komiteen har gjennemgaaet Udkastet, før det tryktes til Salg, burde ogsaa tilføje, at man betenkte sig to Gange, før man offentlig som gjennem "Amerika" uden videre paa egen Haand raaber "Et Varslo til vort Menighedsfolk".

De forstaar, jeg indlader mig ikke her paa Bogens Fortrin eller Mangler. Alt, jeg vilde, er, at bede Dem og andre om ikke at strive om denne Sag paa den Maade, De har gjort i sidste Nummer af "Amerika".

C. Hougstad.

Fra Sharon, N. Dakota.

Hr. Redaktør! — Jeg har lejlighedsvis i nogle Maaneder læst "Amerika", men da Indholdet blev saa alsidigt og Rampen mellem Verdsrigsdommen og Kristendommen, saa bestemt tog

Standpunkt mod hinanden i Bladet, maaatte jeg abonnere paa "Amerika" og sit Bogen "Snorre", som jeg tæller Dem for.

Jeg har med Interesse fulgt Dem paa Deres Vandring i de forskjellige Livsstillinger, som De har indehavt siden vi var personligt kjendte og siden jeg havde den ære at besøge Dem paa Albion Akademi og Katedralen efter 1868 — var sammen som Representanter paa Synoden i Chicago.

Der har været mange Brydninger og Rampe baade paa det kirkelige og politiske Omraade siden hin Tid, og da alle Mennesker ogsaa er Li-dens Børn, er det kun naturligt, at Tidsforholdene saavelsom Erfaring og Alder gjør sin Indflydelse paa os Mennesker gjældende.

Jeg kunde have meget at strive om nu, men vil kun denne Gang indskrænke mig til gjennem "Amerika" hjertelig at tække den Lærer og Prest, som er Forfatter til Stikkelsen i sidste

Nummer: "Et Varslo til vort Menighedsfolk". Ja det er et betydeligt Varslo, særlig naar han omfaaer vor Religionsskoles, Menigheds-skolens forhaldne og forhømte Stilling baade med Hensyn til Lærere og Udstyr saavelsom det Ansvar at

vise forslagte vor Forklaring og forsatte en nyere. Det er et meget ansvarligt Arbeide, den Kommission skal påtage sig, at mestre Dr. E. Pontoppidans Forklaring, og hvem giver denne Kommission Ret til dette? Det kan ingen Synode gjøre; det maatte da ialsfald være forelagt hver enkelt Menighed til Besvarelse og Overveielse.

Jeg har nu mere og mindre undervist Børn efter denne Bog i 56 År deraf i 20 År været Lærer i Norge, og jeg er overbevist om, at denne Bog har fast Hævd og Rod, dyb Rod, i det norske Folks Hjerter baade hvad Indhold og Form angaaer. At de forståede og for vor nyere Tid næsten usofstæelige Udtalelser i Sproget burde omblyttes med mere norske Ord, et en Selvfølge; men Formen og Indholdet burde man lade i Fred. Jeg haaber, at de ældre og konservative Mænd i den norske Synode, som saa trolig har arbeidet for at bevare vort Modersmaal og tillige støvet afslilligt for Religionsstolen i Menighederne, der under vore henværende Forholde har mistet saa mange Van skeligheder, — dog hellere vil holde "Jubelaar" for at beholde Pontoppidans Forklaring usorandret, end at paabynde Menighederne med no-gen ny, uprøvet Lærebog og forståde en Bog, som er vort Kirkefolk saa kjendt og kjær, og saa vel og længe har staet sin Prøve som Pontoppidans Forklaring.

Men det er sandt, det er Penge.

Speculation i nye Bøger, derfor og saa Omkalsatringen af Landstads Salmebog her. Skulde de dunskejgede præsteflede Herrer i de forskjellige Samfund faa raade, da blir det vel heller ikke ret længe at de norske Menighedsfolk faar behynte vort kjære Modersmaal i Prædiken og Sange i vores Kirker. Men hvis man omkalsatrer vores gamle prøvede Lærebøger, fortænger vort Modersmaal som Kirkesprog og boritager vores gamle lutheriske Psalmer og Salmesang for at indføre den Synodus af de halvt reformerte lette Salmer og Melodier, som der nu paa flere Steder synes at være en stærk Tendens til, da frigter jeg for, at man snart vil komme til at javne det dybe kristelige Alvor og den Hjeltebarme og Opbyggelse, som i Aarhundredet har glædet og styrket, selv i Østdens Stund, saa mangt et Kristen hjerte. — Mere siden.

Erb. E. L.

29de Mai 1903.

Ombord for Canada

Efter en udstrakt Undersøgelse af et stort Antal forskjellige Trakter i de forskjellige dele af Canada har vi udvalgt en Trakt og en Lokalitet, som vi med god Samvittighed kan anbefale vort Folk. Sandheden er, at sjældent Canada er stort, saa er der ikke særlig meget godt Land at faa sat i inden en rimelig Afstand fra Jernbanen. Det har været vort Maal at faa Land af god Kvalitet, nær Markedet til en rimelig Pris. Dette er lykkedes os, og vi er glade over vort Held.

Det er umuligt i dette sorte Spalte rum at indlade sig paa en Beskrivelse af Landet, men vi vil sige, at det ligger ikke over 10 Mil fra trivelige Landsbyer i Canadas bedste Hovedregion. Vi mener hermed, at den Hvede som blev avlet i denne Landsdel, er holdt Medaljen, som den bedste i Verden paa den sidst afholdte Verdensudstilling i Paris. Denne Hvede har ogsaa udmarket sig ved enhver anden Udstilling, hvor den har konkurreret. Men det er ikke blot et Hvedeland, da den Station, som det meste af Landet ligger nærmest intil, har det bedste Meieri i Canadas Nordvestlige Territorium.

Det kostet Dem lidet at reise med en af vores Ekspeditioner og se over Landet, da vi har truffet Arrangementer ikke blot for Deres Komfort, men ogsaa sikret os saa lave Priser paa Banerne og ellers, at Turen kan gjøres med et meget lidet Udlæg. Vi tiger derfor: Kom med os og se for Dem selv.

Ekspeditionen vil afgaa fra Minneapolis som følger

Søndag 22de Juli.

Hvis De ønsker at gaa til Canada, saa skriv til os, og vi vil med fornøjelse sende Karter og Cirklarer, der giver nærmere Oplysninger om Landet og Forholdene. Det er særdeles opført, at de, som vil reise, underretter os derom nogle Dage iforbeien.

Behag at bemærke Forandringen i vort Firmanavn fra Norwegian til

SCANDINAVIAN CANADA COLONY CO.,
208 Nicollet Ave, Minneapolis, Minn.

DR. M. IVERSEN STOUGHTON, WIS.

Urgamleret ved Kristiania Universitet Norge. Studeret et Aar ved Universitetet i Helsingør.

Specialitet: Hælbrede og Operations tilfælder samt Dien- og Drensygdomme. breve paa Engelsk, Dansk eller Norsk bestres strax.

Roberman's Fruit Store.

Det bedste Sted at kjøbe Frugt og allelags Delikatesser. Gode Varer og rimelige Priser. . . .
ROBERMAN'S FRUIT STORE, 113 E. Main,
106 King St.

Dr. J. S. JOHNSON NORSK ØENLÆGE.

Behandler kun Øen- Øren og Næsesygdomme. Forhenv. Øenlæge ved Michigan Stats-universitet og Hospital i Ann Arbor.

ST. PAUL, MINN.,
596 & 597 Euclid Arcade
Indgang fra Robert St., mellem 4th og 5th.
Kontorid: 10-12 Form. og 1-4 Hinter.

Penge tillaans.

The Wisconsin Life Insurance Company, som har sine Kontorer i No. 24 E. Mifflin St., Madison, Wis., har Penge at udlæne i Dane Co. mod Sikkerhed i fast Ejendom.

MADISON STEAM DYE WORKS

Soft and Stiff Hats Cleaned, Blocked and Re-trimmed. All Kinds of Clothes Cleaned, Dyed and Pressed. . . .

122 S. Pinckney St., MADISON, WIS.

Golden Hair Tonic.

For ti Cents kan man faa sit Haar renset med denne udmarkede Tonic i J. J. Brandmeiers Barberstue paa hjørnet af S. Pinckney og S. Washington Ave. Denne Tonic renser Hovedet for dandruff, Saar og styrker Haaret. Den findes kun i denne Barberstue.

Amerika.

"Normanner" s 17de Aargang.
"Norden" s 29de Aargang.
"Red River Tidende" s 8de Aargang.
"Norge" s 5te Aargang.

Rasmus B. Anderson,
Redaktør.

Abonnementssvilkåret:	
Et Aar i Forlud	\$1.00
(Ellers 25 Cts. extra.)	
Et Maaned	0.50
Et Aar til Norge	2.00
Et Maaned	1.00

Entered at Madison Post Office as second class matter.

Med hvert nyt Sprog du læser, åbnes Døren til en ny Verden.

Nædetfor at formindskes, bliver bestyndalerne Dag for Tag omfangstigere.

Det mærkværdige er haændt i Kansas City, at et Dampstib blev sendt ud for at opøsze et Jernbane-tog!

Da Lincoln og Douglas holdt sine berømte Debatter, var vor nuværende Præsident ikke født. Tiden flyver.

Naar Belgien ikke ved, hvad det skal gjøre med Kongo-Staten, bør det give det til England. Briterne forsmaa intet.

De store Oversvømmelser har holdt gribende Taler til os om Nødvendigheden af at beskytte vores Skoje og forbedre vores Elvebred-der.

Oversvømmelser i Vesten. Tørke og Skogbrande i Østen. Det er et Land, ikke alene med grænseløse Muligheder, men også med grænseløse Modseæninger.

Blandt Antipoderne i Australien synes Chamberlains Handelspolitik at faa mere Gjenklang end i selve England.

Ijølge Bladet fra Norge har Kong Oscar den 19de Mai udnævnt den norske Synodes Formand Pastor B. Koren til Kommandør af anden Klasse i St. Olafs Orden for lang og velfigjelsesrig Virksomhed i den norskeamerikanske Kirkes Ejendomme. Ligesaad udnevnes Pastor J. A. Ottesen og Pastor H. A. Stub til Riddere af første Klasse i St. Olafs Orden for fortjenstfuld Virksomhed i den norskeamerikanske Kirkes Ejendomme.

Griseliteratur.

I en liden By, som hedder Monroe City i Missouri vækker en ung Dame, Miss Paulware, Opmærksomhed ved at føre med sig et lidet Svin, som hun leber i et rødt Silkebaand. Hvor nydelig det vil to ge sig ud, naar Grisen er bleven nogle hundrede Pund tung! Lænke sig en Poland-China paa 800 Pund spaderende med en Dame og ledet med et rødt Silkebaand!

Men vi har jo sagt det før, at Svin kan Menneskene ikke være foruden.

"Jeg tror, Herre hjælp min Vantro".

Vi har ofte tænkt paa og ofte fremstammet disse mærkelige Ord, og de har været os til den største Trost.

Faderen svævede i Angstelse for at miste det kæreste han eiede. Gjerne vilde han givet sit Hjerteblod for at redde sit Barn. Han stod der og saa paa de så hæbige Lidelse. Er det ikke som Skriget fra en, som holder paa at drukne? Han ser den frelsende Haand, men er ikke i stand til at gribe den. Hvis ikke denne Haand giber ham, maa han synke.

Hat du, kære Læser, erfaret noget af denne Længsel efter Troen? Har du prøvet noget af denne fortvilede Ramp for at komme til et Standpunkt, hvor dit Hjerte kan rigtig saa hvile ud og finde Kraft til at taale Smertier og allehojande Modgang? Har du det, saa eier du en Erfaring, som er værd mere end Guld og Edelstene. Da ved du ogsaa, hvad det er at kæses frem og tilbage mellem Frygt og Haab, mellem Fortvilelse og Mod, mellem Evil og Bished. Da kender ogsaa du den Sjælens, hvori Vantro og Tro kæmper om Herredømmet.

Vel dig og enhver, som i saadan Unfægtelse går med sin Nød til den Herre, som strækker sin stærke Frelsehaand ud imod den, som i sin svage Tro holder paa at synke i Vantroens Hav. Ja, du har en Frelser, hvil Arme aldrig er for kort, og han taler disse trøstende Ord til dig: "Min Naade er dig nok". Den Haand, som rækkes dig, bærer Kjærlighedens lysende Mærke. Den er gjennemstunget for dig.

"Jeg tror, Herre hjælp min Vantro".

Hegg.

Ja, naar jeg kommer ud paa Landet til dig min gode Ven, Johan Hegg, da skal jeg trives god! Paa Landet blev jeg født og der tilbragte jeg min Barndom og Ungdom. Jeg længes efter at komme fra Verdens Larm og Tummel, bort fra Vognræmmelen og Lokomotiv og Jobrik-piben, bort fra de brolagte Gader og Menneskebrimlen. Hos dig, Hegg, skal jeg synde mit Syn med de bølgende Kornagre, myde Dusten af de blomstrende Enge og lytte til Smæsuglernes friske Triller fra Treæernes frodige Lovlunge Kroner. Ja, er der noget Sted her paa vor hvidige Jord, som en kan kalde Paradies, hvor Himmelens smiler og hvor Naturen aander Fred, hvor man kan lette sine Sorger og glemme alt, som er saart og ondt, da er det hos gode Vennerude paa Landet.

Herude paa Hegg's frædelige Gaard skal jeg komme bort fra Aviserne. Deres Haan og Spot skal ikke nærmig der. Verdens Had og dens onde Blæsse skal ikke finde mig; thi de er her lyste i Ban. Skogens Sus, Oriolens muntre Triller og de ved sin Taushed veltalende Blomster samt ikke at forglemme Heste og Føl, Røg og Kalve og Faar og Lam taler Fredens, Sandhedens og Ædmighedens Sprog, og Had og Falshed, Løgn og Stolthed trives ikke i deres Nærhed.

Dersor vir jeg ud til din Farm, Hegg, glad og munter som i Barn. Der skal jeg glemme Livets Rav og Riv og Strid. Der skal vække Minde fra Barndom og Ungdom lyse frem. Dersor Tak, kære Ven, som inddød mig til at være din Gjæst ved Jubelhønoden!

Som en frist og frigjærende Baar vind skal Tankerne løse gjennem vores norskeamerikanske Sind. Vi skal ikke snakke meget om Jødemordene i Kishinev og heller ikke om Blodbadet i Belgrad. Vi skal dog saa Unledning til at udtrykke vores føelles Sympatier for det stakkels af Rusland mishandlede Finland. Og saa skal vi opfriske Minderne om Boernes Frihedskamp! Hegg og jeg glemmer aldrig det tragiske Bloddrama, som blev spillet der nede i Syd Afrika, hvor det lille Boersfolk spillede sig, at hele Verden med Undring og Angstelse stod og saa paa.

Men de stod for sin Frihed og Selvstændighed! Det var Friheden's Sag, som fik dem til at gjøre den største Indsats, et Menneske eller et helt Folk kan gjøre. "De tog sin Sud i Sind og satte Livet ind".

Paa mange Maader kan de norske studere det mærkelige Boersfolks Saga med Udbrytte. Man finder der Forklaring paa den faste, energiske Folkekarakter, som førmaerket Boerne. Den sjæld ikke op i en Fart og blev ikke til under jævne Forhold. Nei, den vogede sig frem i Uathundreder og tensedes og luttedes og hærdedes i Modgang og Savn og mange tunge Dage. Og som Boerne led og stred for sin Frihed, saaledes skal ogsaa vi kjæmpe mod Tidssandens Uræter. Vi skal staar faste og utsættelige og stride for Sandhedens Sag, selv om vi, ligesom Boerne, er kun en liden Flot. Har vi Gud med os, er der ingen Fare.

Lg saa skal vore Tanker samles om den store Jubelfest og det store Arbeide, som Synoden har udført og endnu har at udføre.

Kavelve.

Midt i Kampen.

Medens den amerikanske Borgerkrig støtes paa det hedeste, kom der endel Prester til Washington og fremlagde Klage for Præsident Lincoln imod General Grant. De bestyldte ham for Drunkenstab, og forlangte, at han skulle afsættes. Præsident Lincoln hørte paa Klagen og saa spurgte han Presterne om de vidste, hvor General Grant kæbte sit Brændevin.

"Hvorfor vil du vide det?" spurgte Presterne.

"Jo", svarede Lincoln, "hvil jeg funde finde ud, hvor Grant kæbte sit Brændevin, vilde jeg kæbte noget af samme Slags og sende til nogle af de andre Generaler i vor Hær".

Efter Krigen, naar dens Historie strives, har man Lov til at kritisere sine egne Officerer og rose Fiendens.

Naar man nu skriver Borgerkrigens Historie, har man fuld Ret til at kritisere Grant, og Sherman og Sheridan, og man har lige fuld Ret til at trække frem de gode Egenskaber hos Lee og andre af Sydens Generaler. Men midt i Kampens Hede, hvor Nationens Egenskaber staar paa Spil, bør man ikke give

sig til at kritisere sine egne Generaler og Soldater. Det er at skyde paa vor egen Hær i Ryggen, medens den har Fienden i Fronten. Kan man ikke selv være med og slås med Fienden, saa kan man dog give vor egen Hær sin Opmuntring istedelsfor at anfalde den i Ryggen.

Vi kom til at tænke paa dette i Forbindelse med vor Kamp imod den vante og uunbe Literatur.

Medens vi staar midt i Kampen, hvor Røglerne saa at sige suer omkring os, med andre Ord, hvor det formelig hagler med Haan og Spot fra hele den bekendte Leir, er der en Flot bag os, som egentlig hører til vor Side i denne Kamp, men som væsentlig bestjæliger sig med at kritisere vor Kampmaade. De figer, at "Amerika" vistnok i selve Sagen har Ret, men Bladet har en daarlig Redaktør. Han er nidskær uden Forstand. Han bruger ikke det rette Slags Vaaben og Røgler. Bare han vilbe føre Kampen paa en mere fornuftig og tidsmæssig Maade, da skal vi høje ham vor Anerkjendelse. Men vi vil have det forstaaet, at vi ikke bisalder Rasmus Andersens Maade at føre Kampen paa.

Naat vi skriver imod den vante Literatur saadan i Ullmindelighed, klager man over, at vi ikke er saglig. Naat vi nærner Forfattere og Bøger, klages der over, at vi averterer disse Bøger, som ellers ikke vilde blive læst. Saar vi haardt, saa klager man over, at vi er for streng. Giver vi leste Slag, saa behreibes vi for ikke at slaa haardt nok. Ja, hvordan vi end fører denne Kamp, saa skal der klynkes og klages i vor egen Leir.

Vi er villige til at overlade vor Rustkammer til en af disse vores Venner for en Lid, saa vi selv kan lære, hvordan denne Kamp skal føres. Vi er villige til at overlade til vedkommende vores Røgler, vores Vaaben, vor hele Rustning, og saa skal vi ikke bare staa og se paa, men vi skal klappe og raae Hurra af alle Kræfter.

Kom saa, I voeldige Kritikere. Udnev en til at føre denne Kamp og vis os og Publikum i Ullmindelighed, hvordan I ønsker den ført. I skal i "Amerika"s Redaktør finde en lærvillig Discipel. Bladet "Amerika" staar edet til Ejendomme.

Tre Døgn blandt Menneskeædere.

(Slutning)

New Orleans ligger ved en Bugt af Mississippifloden, omtrent 90 Mil fra dens Munding. Lidt østenfor Byen ligger Lake Ponchetrain, som egentlig er en Bugt af Mexico-Søen, og en Kanal forbinder den med Elven, saa New Orleans passerer nu for en Sjøby, og Skibe fra alle Verdens Lande laster der. Skibsfart er det Landets anden By. Der udføres Bomuld, Glynn, Sukker og Produkter fra hele den store Mississippidal. Det er en gammel By, og den, som først anlagde den, gjorde vel ikke Regning paa, hvor stor den skalde blive. Der er en Ryg eller Forhøjning i Byens Centrum, men da den ikke kunde rumme alle Husene og Folkene, måtte man ud paa Lavlandet, og dertil ligger store dele af Byen flere Fod lavere end Vandfladen i Elven.

Støre, brede Jordvolde eller levees holder den store Elv tilbage, men oversvømmelse har man dog af og til saasom i disse regnfulde Dage ved St. Louis og længere Nord; thi Vandenes Fader er en vældig Flod. Det er også et stort Strøg den drainer. Tænk hele Mississippidalen, den lange, mudrede Missouri i Vest og Ohioelven i Øst, og saa alle de mindre Elve og Bække, Kickapoo Elven og Mud Creek ikke at forglemme, og saa pumper nu de stolte Chicagofolk en Skvat af sit Sølevand oppe i Veften, de har gravet, og det skal ogsaa denne Vej forbi New Orleans.

Huteu for støgt Vand i New Orleans! Byvandet er nu ikke for hvide renslige Folk at vase sig i engang, knapt om det er vaadt nok til at slukke Ildebrand med. Drilletvandet man bød paa dervede påastod man var destilleret Isvand og Isen den var fabrikeret, en Esterligning af ægte Is, og det kunde jeg nu smage paa Vandet. Det var svært hundt Vand, saa hundt, at Paulson vilde nu ikke driske det. Han drak..... ja, jeg lovede nu, ikke at fortælle, hvad han drak, og ikke kan jeg indse, at det vedkommer Læseren, hvad Paulson drak. Vi har jo alle vores Svagheder og Paulson har sine. Det blir nu hans Sag.

Baade Mad og Drikke har nu franske Navne i New Orleans. Kan man ikke det Sprog, kan man ikke saa sig et ordentlig Maaltid Mad, og Fransk er nu et af de saa Sprog, jeg ikke har mestret, men Paulson kan Frønderdialetten og den er ikke saa ulig Fransk kan jeg fortælle, ialtfald fil nu Paulson altid havd han forlangte, og han forlangte svært meget, syntes jeg. Jeg betalte nemlig alle Regninger.

Fattigfolk i New Orleans drinker nok varmt Regnvand, som samles og opbevares, ikke i Cisterner, thi dem har man ikke, men i store tanks ved Husræggene.

Byvandet er nu, som før sagt, aldeles ubrugeligt til Drikkevand.

Byens sanitære Stand er ikke den allerbedste, sjældent man har set bedret lidt paa den i de senere Aar. Noget ordentligt Sewer System har man ikke, og omtrent overalt i Byen staar der grønt ildelugtende Vand i Rendestenene. Det var nok Menningen det skulle rinde udi nogle Kanaler, man har gravet, men Vandet har nu ikke lettere for at rinde op Bakke i New Orleans end andre Steder, og Mysingen liker nu stillestående Vand bedre end rinrende.

Jordbunden er fugtig. Paa 2 a 3 Fod finder man Vand og dertil kan man ikke grave Grave for de døde, men sætter dem ind i Hvalvinger, murede oppaa Jorden. Det er af Marmor eller kostbar Sten for de rige og af Legstien for Fattigfolk. Gravstederne ser dertil ud som saa mange Byer med diminutive Huse. Gravpladsene i New Orleans er et vækkers Skue. Der er andre Seværdigheder i Byen. Først og fremst Gamlebyen med sine Levninger fra spanske og franske Tider. Gamle, forsaldne Bygninger af en egen ejendommelig Arkitektur, mange af dem henimod to hundrede Aar gamle. Der finder vi den gamle berømte St. Louis Domkirke med Freskomalerier af den kendte italienske Kunstner Antonio Canova. Man brændte Vorlys det midt paa lyse Dagen, som synes mig usædlig. Det var også en Sparebøsse for Folk i Skjærsilden, men da jeg ingen Sparestillinge havde med mig og den katolske Kirke desuden er rig nok før, gik jeg den forbi. Lige ved Kirken er den gamle Regjeringsbygning eller Cabildo, som skal reproduceres ved Verdensudstillingen i St. Louis næste Aar. Her står også en stor Statue af General Jackson, som forsvarede Byen mod Engländerne i 1815. Det ses yderst fattigsligt ud i Gamlebyen. Man handler nok ikke med større Mynt der end en Picayune, som nemt faldes paa Creolernes Sprog, jo, kanske, naar man har Mardi Gras og det har man jo hvert Aar før Fasten begynder. Mardi Gras er Fransk og er nok egentlig en Venstrevalse for Tirsdagen før Askeonsdag, da festen begynder, ellers betyder nok Mardi Tirsdag og Gras Fædt - alt saa den sidste Dag man spiser Flest eller Fædt. (Ja jeg er ikke saa dum i det franske Sprog heller som somme kan tro.)

Der er mange pene Parker i New Orleans: City Park, i Skæggen af

hvs. Træer be hidlige Transmænd i gamle Dage havde sine Dueller før Frokost for at få rigtig god Appetit; Audubon Park med nogle voelige Egetroer, hvis Mage jeg aldrig har set. En egen Slags Moje, man kalder den spanske, hønger og laver af dem. Parken er opkaldt efter fuglelæren Audubon, som var født nær New Orleans. Et par mindre Parker indi Byen staar der Mindesmønstre af Henry Clay, General Lee, Franklin og ikke at forglemme Margaret Monummentet, thi det er ikke saa ofte Kvinden saar et Monument. Margaret var nu hverken Dronning eller Prinsesse, heller ikke gjorde hun sig berømt ved at slaa Folk ihjel, nei, hun var bare en simpel Bagerkone, som fulgte søde Rager, men alt, hun hjente, gav hun til de forældreløse Børn i New Orleans.

Der er flere Kvinder i Landet, som fulde øres paa samme Maade.

Som før oplyst var der Lægekonгрес i Byen, da jeg var der. De raadslog nok om, hvorledes Sygdomme kunde lettere kureres og forebygges, men at det skulle interesser at forebygge Sygdomme, kan jeg ikke forstå, og heller ikke kan det nytte dem at raadsbla derom, saalænge der er andre Doktere lig Hektoen og flere, som kun speulerer paa at opfinde nye Sygdomsdyr, Baciller, Mikrober, Bakterier og hvad de nu hedder all sammen. Af norske Læger traf jeg Behrens fra Minneapolis, Christensen fra La Crosse, Noer fra Vognbyen Stoughton, Hektoen fra Amerika (han er jo kendt over hele Landet) og Clay fra Kenneville, Minn. Ja, den sidste er nu ikke norsk, men Konen er, saa han er nu halv norsk.

Vi kom vel hjem. Paulsen med et tungt Hjerte og jeg med en let Bengeung, og "Huskningen" var man omtrent færdig med.

A.....

Festnummmer

af "Jubilate" No. 9 indeholder 4 prægtige Rorsange for Kor, 4 for Mandskor og 13 Roraler, dels arrangeret for Mandskor. 40 Sider.

Enkelt Hefte 35 Cents, i Partier paa 5 eller flere 30 Cents pr. Exemplar.

Jubilate Pub Co.
Glenwood, Minn

Dr. J. L. URHEIM
• Bolig: 933 W. Division St., Chicago.
kontorid: Ell 9 Form., 1-2 og 6-8 Ejerna.
Norsk Læge.
Besjende Læge ved Cook County Hospital.
Specialitet: Kortiske Sygdomme.

Forenings sagen.

Kollokvium.

"Altet det ville
Bøjer sig sammen;
Engang i Eben
Vorde det ell"

92.

Konkordiesformelen om Udvælgelsen.

Vor at et Guds Barn kan begynde at finde Spor af, at det selv er udvalgt, saa maa det ogsaa i sine andægtige Betragtninger tage de Udsaaen om Guds Forudbestikkelse osv. angaaende bestemte Personer, som er Udvælgelsen, sammen med alle Guds Forudbestikkelsel og Forordninger angaaende Frelsen i Kristo, som er aabenbaret i Evangelier. Hvert Ord i Udvælgelsens Raadslutning er nemlig forklaret i Evangeliet's Lærdomme om Gjenløsningens Raadslutning, om Kaldelsens, om Omvendelsen, om Retfærdiggjørelsens, om Trøstens, om Opholdelsens og om Herliggjørelsens. Alle disse Raadslutninger angaar alle Mennesker. Ogsaa den sidste er det glade Budskab, som skal forkyndes for al Skabningen? Thi hvad lover han der? Konk.: "At han endelig ogsaa vil i det evige Liv gjøre dem som han har udvalgt, kældet og rejsediggjort, evig salige og herlige". Og netop fordi disse Raadslutninger er Sammen af Evangeliet, og "Evangeliet's Forjættelse er universalis, det er, gjælder alle Mennesker", saa er disse Lærdomme ogsaa stikkede til at vise alle dem, som prøver sig derefter, om de hører til de udvalgte eller ikke. Et uguadeligt vantro Menneske maa finde, at det i hvert Hovedstykke af Frelsens Orden er udenfor; ikke fordi Gud har udelukket det. Thi Gud vil at alle skal bli salige. Men det udelukker sig selv. Gjenløsningen forlæster det, Kaldelsen modstaar det, Omvendelsen til Anger og Tro fornegrer det, Retfærdiggjørelsen foragter det, Helliggjørelsen hader det, Trøsten spotter det, Opholdelsen vedkommer det ikke og Herliggjørelsen har det intet sandt Haab om. Derimod et Guds Barn kan finde af egen Erfaring mere eller mindre tydelig ved Mandens Vidnesbyrd i disse Lærdomme, at det har Del i alle disse aandelige Velsignelser i Kristo, og dersor har et usvigeligt Haab om evig Salighed hos Gud. Gjenløsningen er Grunden, hvorpaa det bygger sit Saligheds Haab. Guds

Kald har det modtaget og modtager, idet det har omvendt sig og omvender sig og tror og erfarer det, idet det prøver sig selv efter Formanningen: Randsager eder selv, om I ere i Kroen osv. Det kan finde, at deets Bønner høres, at Gud forlader det deits Synder og retfærdiggjør det, saa det har Fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus Stus Rom. 5. Det stræber efter Hellighed Ef. 1. Det erfarer Herrens Hjælp og Bistand i Striden mod Synden, Djævelen, Verden og Kjædet og finder Trøst fordeles i Nødens og Frelsessens Lid. Manden selv vidner med vor Land, at vi ere Guds Børn, Rom. 8. Det forlader sig paa Herrens Forjættelse. Han, som har begyndt en god Gjerning i eder, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi Dag, fil. 1. Det er vis paa, at det ved Guds Magt bevares formedelst Kroen til den Frelse, som er rede til at aabenbares i den sidste Lid, og dersor synes det sig med uudsigelig og forherligt Glæde, 1 Pet 1. Men alt dette er ofte meget sjult og svagt.

Om disse Ting taler Konk. Bag. 491: "Og efterdi den Helligaand bor i de Udvalgte, der ere blevne troende, som i sit Tempel og ikke er uvirkommne i dem, men driver Guds Børn til Lydhed mod Guds Bud, saa skulle de Troende ligeledes heller ikke være uvirkommne eller endnu mindre modståtte sig Guds Land, som driver dem, men øve sig i alle kristelige Dyrder, i al Gudsrigtighed, Beskedenhed, Maadehold, Tæclmodighed, broderlig Kjærlighed, og gjøre sig al Fuld for at befæste sit Kald og Udvælgelse, forat de skulle saa meget mindre twile derpaa, jo mere de finde Mandens Kraft og Styrke i sig. Thi Guds Land giver de Udvalgte Vidnesbyrd, at de ere Guds Børn, Rom. 8, 16. Og sejnt de stundom komme i saa dyb Anfægtelse, at de mene, at de ikke føle nogen Kraft mere af Guds iboende Land, og sige med David Ps. 31, 23: Jeg sagde i min Angest: "Jeg er reven bort fra dine Hine", saa skulle de dog, uanseet, hvad de finde hos sig selv, derpaa atter med David sige, hvad strax efter følger samme steds: "Dog hørte du mine hdmnge Begjæringers Røst, da jeg rachte til dig".

Og fordi vor Udvælgelse til det evige Liv ikke er grundet paa vor Fromhed eller Dyd, men alene paa Kristi Fortjeneste og hans Faders naadige Vilje, der ikke kan fornegrte sig selv, efterdi han er usoranderlig i sin Vilje og Væsen, dersor lader han sine Børn, naar de falde ud af Lydheden og snuble, ved Ordet igjen kalde til Omvendelse, og naar de i sand Bod gjennem sand Tro igjen omvende sig til ham, vil han

endnu bestandig vise det gamle Farhjerte mod alle dem, som blive forsørbede ved hans Ord og af Hjerlet omvender sig til ham".

Men for at Guds Børn kan saa Sandheden at vide og saa denne Erfaring, at de ere udvalgte, saa figer Konk. altsaa, at man skal grunde paa, hvorledes den evige Udvælgelse, som ogsaa kaldes Prædestination, Raad, Forsæt og Bestikkelse, som angaaer alene Guds Børn, bliver aabenbare i os ved Ordet, saaat nemlig den hele Lære om Guds Forsæt, Raad, Vilje og Bestikkelse, som er Frelsens Forordning for alle Mennesker, taget sammen i vor Andagt og Betragtning, ligesom Paulus behandler og forklarer denne Artikel Rom. 8de Kapitel, Ef. 1ste Kapitel, lige som ogsaa Kristus i Lignelsen Math. 22. Naar Paulus altsaa forklarer Udvælgelsens Raadslutning, behandler han da den sammen med Frelsens Forordning for alle Mennesker? Lad os se: I Ef. 1, 4. 5. taler han om Udvælgelsens Raadslutning; i Vers 7 taler han om vor Forløsning formedelst Jesu Blod, Syndernes Forladelse, idet alle ere forløste. I B. 9 og 10 taler han om hele Frelsens Forordning "Huusholdning" for alle Mennesker, hvorved Gud vilde gjøre alle Mennesker salige. Dersor har han aabenbaret Frelsen i Evangeliet B. 13, og vil at det skal kundgjøres for alle paa den hele Jord. "Han kundgjorde os sin Viljes Hemmelighed, efter den velbehagelige Beslutning, hvilken han forud satte hos sig selv, at oprette en Huusholdning i Tidernes Hylde, for at samle Alt under eet Hoved i Kristo, baade det, som er i Himlene, og det paa Jordens i ham".

Bed dette Evangelium om Frelsen for alle viser Apostelen, at de, som han taler til, har saaet den Helligaand, B. 13, 14. Og de ere kaldte til Frelsens Haab, B. 18. De har facet den sande Tro paa Kristum, og ere virkommne i Kjærlighed, B. 15. Af den Helligaand ved Ordet med Sakramenterne foregaar hele Helliggjørelsens Gjerning med dem, saa Gud velsigner dem med al aandelig Velsignelse i det himmelske i Kristo, B. 3; saasom 'Tro, Syndernes Forladelse, Retfærdighed, Hellighed, allehaande Dyrder'. Naar de saa betænker, at Udvælgelsen bestaar deri, at Gud i Kristo udvalgte Mennesker, før Verdens Grundvold blev lagt, "at de skulle være hellige og ustraffelige for hans Nasyn i Kjærlighed", B. 4; og de erfarer den Helligaands Virksamhed i sig, saa de i Kristo ere blevne "hellige og ustraffelige for hans Nasyn i Kjærlighed", saa kan de vide, at de ere udvalgte. Og naar de ser, at

Udvælgelsen i Omstribelse ogsaa bestaar deri, at Gud forud bestemte Mennesker formedelst Jesum Kristum til sønlig Udvælgelse hos sig selv, B. 5; at han altsaa forudbestemte dem til i Tiden at blive Guds Børn med Arveret til det evige Liv, og Guds Land vidner med deres Land, at de ere blevne Guds Børn, og den "Helligaand er os en Pant paa vor Arb", Vers 14, saa kan de vide, at de ere udvalgte. Det er Kroens Art, at den Helligaand d' rigjennem ved Naabens Midler, Ordet og Sakramenterne tilskynder og driver dem til alt godt og mod alt ondt, B. 17, saa de holde sig nær til Gud sin Frelser i Bøn og Tillid og ere udholdende i Kampen mod Synden, Djævelen, Kjædet og Verden; dertil minder han dem om den evige Arvs Herlighed, som de har ivente, B. 18, og om Guds Kjærlighed til dem og deres almægtige Frelsers Gjerninger, B. 19-23, saa de, hvor svage de end ere, og hvor mægtige deres Fiender end ere dog ikke skal give tabt eller twile paa, at deres kjære Frelser er hos dem og vil opholde dem og beskytte dem imod deres Fiender og frelse dem fra det onde.

Konk. viser os ogsaa hen til, hvorledes Kristus har behandlet og forklaret Udvælgelsen i Lignelsen Math. 22. Behandler da Kristus Artikelens Udvælgelsen sammen med hele Frelsens Forordning for alle Mennesker og forklarer den dermed? Vi vil se. Udvælgelsen nævner han kun til Slut med de Ord: "Faa ere udvalgte". Men dermed er vi jo lige floge angaaende vor Udvælgelse. Thi han har ikke nævnt nogen vid Navn, at han er blandt de Faa. Naar en da tænker: ak, kunde jeg bare vide, om jeg er udvalgt! ak, Faa ere udvalgte; og de ere udvalgte før Verdens Grundvold blev lagt. Gud saa alle forud. Hvad tænkte han om mig? Saa han, at jeg var saa, at han kunde udvælge mig? Tog han mig ind i sit Raad og bestemte mig til evig Salighed? Jesu figer: Stans dette unhyttige Grubleri, Luk. 13. Spring ikke med dine tanker lige ind i Evigheden for at udgrunde Guds Forudviden og se efter, hvad Gud bestilte, før han skabte Verden; det er at begynde i den galne Ende, naar du vil vide noget om din Udvælgelse. Begynd med Begyndelsen af Lignelsen. Himmeriges Rige lignes med et Menneske, en Konge, som gjorde sin Sons Bryllup. Hermed lignes Frelsen og Saligheden, som Gud har bereftet for alle Folk, meb et Bryllup. Og hvorfor beredte Gud det? fordi han elskede hvert eneste Menneske. Saa har Gud

elset Verden, at han gav sin Søn den enbaerne.

Betrægt dersor Guds Kjærlighed til dig og til alle Mennesker. Ligesom den blaa Himmel hvælvet sig rundt den hele Jord og kan sees i Naturens Lys, saa saa omgiver Guds Kjærlighed enhver af den hele Menneskelsægt og kan sees i Evangelieis Lys, 1 Joh. 4. Deri bestaar Kjærligheden, ikke at vi havde elset os, og har udsendt sin Søn til en Forsoning for vore Synder". Ingen Brudgom kan elste sin Brud saa høit og fuldkommen, som Kristus den evige Konges Søn elster hver Sjæl i den hele Verden. O Gud, hvor underlig høiere end al menneskelig Tanke, at "den sande Gud og det evige Liv" af Varmhjertighed og Kjærlighed til hver steg ned fra sin Herligheidsrone, paatog sig vor Natur og dermed paatog sig al Verdens Synder for at frelse alle og dersor fornedrede sig selv, saa han blev lidig indtil Døden, ja Korsets Død". Hvert Menneskes Synder og Guds Bredes Havn og Straf dersor, som det skulde lide evig i Helvede, blev taget fra det og lagt paa Kristus; og den evig Retfærdigheds Straf. Es. 53: Vi, vi fore alle vild som Faarene, vi vendte os, hver til sin Vej; men Herren lod alles vores Misgjerning møde ham. Den blev krævet, og han, han blev gjort elendig. Visseelig har han taget vore Sygdomme paa sig og baaret vore Pinne. Han, han er saaret for vore Overtrædelser, er knust for vore Misgjerninger; Straffen laa paa ham, at vi skulde nyde Fred, og vi have saaet Lægedom ved hans Saar. Altsaa, Loven med dens Forbannelses Bile ligge sønderbrudte. Guds Bredes Jæld blev slukket. Fred med Gud blev oprettet. Djævelen med hele sin Hær Ret og Magt over Menneskene blev knust.

Bed Jesu Kristi Død blev alle løste fra Dødens Straf; og Gud fastede al Verdens Synder i Haavens Dyb, "idet han ikke tiltegnede dem deres Overtrædelser". 2 C. 5 Et saligt Samfund og Forening med Gud blev udviklet for hver Sjæl. Alle Naabens og Grens Riges Rigdomme og himmelske Goder blev beredte for alle. Det evige Livs Salighed, hvort ingen Sjæl kan ønske sig mere, eller optænke større Lykke, større Glæde, større Nydelse, men hvor alle den udødelige Sjæls Længster, er fuldkommen tilfredsstillede, det blev beredt for alle. En evig Græs Fest, en evig Seiers Fest, en evig Jubel Fest, en evig Glædes Fest, en evig Fryd Fest blev saaledes ved Guds Søn beredt for Menneskelsægten. Det er,

at Kongen gjorde sin Søns Brællup. Men hvad det har kostet ham vore Sjæles Brudgom for saaledes at føre os op fra den dybeste Fornedelse i vore Synder til denne evige Opførsel med ham i Herlighed, det vises tydelig, naar vi betragte os selv noje i Guds rene og hellige Ord's Speil og ser at hvert Plet, hver Synd, al vor Urenhed for Gud Vederlyggetighed og Skjændsel bar vor Frelser for os, og dersor sjændt evig almæltig Gud bedrøves, skjælver og øengstes i Urtegaarden, saa han bad heftig og stred haardt med Dødsangst, medens han svæde blodig Sved, der randt som Blodsdræber til Jorden, saa grubes han, bindes, haanes, slæbes og spyttes i Ansigtet, afslædes den øvre Del af Lege-net, som sønderstænges ved Hudstrængelse, hans Hoved saares ved Tornekonen, hans Hænder og Fodder gjennembores af Nagler, hvorefter han hænger og pinnes paa paa Korset blodig og blædende under Guds Bredes Torden, indtil han raabte: "Det er fuldbragt" og bøiede sit Hoved i Døden.

(Mere.)

J. A. Møller.

Urne, Wis.

En kort Bemærkning til Hr. Prof. J. N. Kildahl.

I "Lutheraneren" No. 13 1903 har Prof. J. N. Kildahl et Svar til "Evangelist Luther's Kirketidende". "Kirketidende" figer, at en Prædiken som Kildahl har holdt i Chicago er tweydig. Kildahl forsvarer sin Prædiken som ikke tweydig og det har han ret til at gjøre som en Prædiken for en Almue, thi den er god. Men naar vi gaar ind paa dogmatiske Læreførsgåsmaal saa kan det blive Rum fo rSpørgsmaal og dette gjør "Kirketidende" og beder om et kort Svar. Men det Svar Kildahl giver er langtrukket og tweydigt af en saadan Mand som Prof. Kildahl; thi vi kender ham som en Pillar under Kristi Kirke og vi ser op til ham baade som Lærer og Kristen.

Kildahl lærer, at Mennesket er aandeligt dødt og kan ikke virke eller medvirke noget til sin Levendegjørelse eller Gjensædelse. Gud kan alene gjøre dette fordi det er en Skaber gjerning. Saa langt er "Kirketidende" tilfreds, men han tillægger, at Mennesket ikke maa imodsta; thi da gjensæder Gud Sud det ikke.

"Kirketidende" spørger: Er det Gud eller vi selv som virker, at Mennesket ikke imodstaar Guds Naade og den figer, at Synoden fastholder, at Gud virker, at Men-

nesket ikke modstaar Guds Naade, gjør Den Forenede Kirke det saa er Striden til Ende.

Hertil svarer Kildahl, at det er tre Ting lært i Guds Ord og han figer at Mennesket er aandeligt dødt som retter og tilhører: Naar du hører Herrrens Røst, saa forhører ikke dit Hjerte. Det er ogsaa ret, men derom du forhører dit Hjerte, saa gjenfører Gud dig ikke. Dette sidste er det tweydige, de døve Øre skal høre og det døde Menneske skal vælge imellem Liv og Død. Skriften figer, at det naturlige Menneske har Øren men hører ikke de aandelige Ting førend Gud oplader Øret og gjør Liv af døde, og dette er vel Gjensædelsens Begyndelse.

Jeg vil her citere lidt af hvad der staar i en Bog som kaldes "Det troendes Kjendeteogn", oversat og anbefalet af Erik Pontoppidan, en lærerig Bog. Det var godt om alle Folk vilde henvitte den, da den er både opbyggelig og lærerig:

Vor ikke gjenførte Vilje er altid i Fiendstak mod Gud og kan ikke lyde Herren. Hørelsen er den første aandelige Sans Gud virker i Mennesket i Gjensædelsen. Mennesket kan ikke se eller kende sin Glændighed førend Gud oplader deres Øre ved Gjensædelsens Naade. Da Gud frembragte Verden skabte han Lyset den første Dag. Saaledes begynder han ogsaa i Gjensædelsen med Forstandens Oplysning, og naar denne af Herren er forandret og fornyet saa bevirkes en Forandring i Viljen og Begjæringerne. Saalangt Pontoppidan.

Luther svarer paa "Kirketidende"s Spørgsmaal. Han figer:

Der hjælper ingen Præker, ingen Træn, ingen Lækken, ingen Formaling paa Mennesket før den Hellige aand griber Hjertet, igjenfører, omvender og fornyer det. Ligesaadlikt som den øvre Jord kan drage Negn til sig, ligesaadlikt kan vi orme Mennesket virke til at faa det god dommelige, men naar Gud meddelever os den af sin Naade, saa faar vi den, og dette er den anden Del af Gjensædelsen. Luther.

Jeg tror at den utro Ejener taler denne Sag. Herren havde sat ham i Bingaarden og gav ham et Pund. Det var vist det nødvendige til at arbeide i Bingaarden forøge det, men grov det ned i Jorden og dersor fil han sin Dom.

Jeg vil her bemærke lidt af "Sandhed til Gudfrigtlighed".

"Har Satan et Rige? Ja, denne Verdens Fyrste, som er mægtig i Vanitroens Børn og under hans Regiment staar alle Uigjensædte saalænge indtil de omvendes. Sp. 581.

Hvorledes står Guds Vilje? Naar Gud forhindrer alle vore onde Naad. Her maa vor Modstand være indbefattet.

Gjør da Menneskets Vilje intet godt om den maa raade sig selv? Nei, thi vort Kjæds Sande er Fiendstak imod Gud. Hverken kender vi vort sande Gavn, et heller har vi Lyst at søge det, uden Gud oplyser vor Forstand og bøier vor Vilje til at underkaste sig hans Vilje. Sp. 586."

Konkordiesformelen Pagina 420 figer at Mennesket med sin Vilje staar Gud imod saalænge indtil det bliver omvendt. Spørger da nogen hvorfor omvender Gud ikke alle, han vil jo, at alle skal blive salige. Dette er en Hemmelighed figer vore Fædre. Bisshop Laache figer det er en Gaade, som vi ikke skal forsøge at løse. Se hans Andagtsbog Pagina 549.

At tilægge Naturmennesket Balgsfrihed i det aandelige Omraade kan ikke begrundes hverken i Skriften eller i Bekjendelsen. Men om Gud har gjenført Mennesket saa har han ikke borttaget den onde Tilbørlighed men han har virket nmere Alt i Sjælen som skal herføre over den onde Natur saa at den ikke faar gjøre hvad den vil. Naar det er blevet to Magter i Mennesket og Samvittigheden er Guds Statholder paa Jorden og kan dømme hvilken af disse to Magter er Gud velbehagelige. Nu faar Mennesket vælge hvem af disse to Magter han vil følge. Bisshop Heuch har talt klart i denne Sag. I hans "Bildnesbryd om Kristus" Side 380. Ingen, ikke Guds egen Land kan twinge et Menneske til Troen. Det staar enhver fri til blive i sin Vanbro. Det er Naade, at de Guds Børn er komne til Troen, slet ikke deres Gjerninger eller fortjeneste Gud har valgt Frelsertrangen i deres Hjerter, hans Land har forklaret Kristum for dem. Han har lært dem haade at søge og at finde Gud selv har de intet gjort uden at modstaar Guds Kald. Og dog ved de, at de kom ikke til Gud førend Modstanden var brudt og de kom ikke twungne men villige, ikke knurrende men bedende, ikke overvældede af Guds Magt men dragne af hans Kjærlighed. Dette af Heuch.

Just saa som Heuch figer er min personlige Erfaring; thi jeg gjorde Modstand indtil Herren blev mig for sterk som Profeten figer. Ingen kan phylde den stærke Hus førend en stærkere end han kommer ind og binder den Stærke, da kan hans Hus phylde. At det er Gud som virker, at Mennesket ikke modstaar Guds tilbudte Naade i Kristus det taler Kristus klart for. Han figer: Alt det som Gud ikke har gjort skal

med Nod oprykkedes. Paulus siger at vi ikke kan tænke en god Tanke af os selv, men at et Menneske op høver sin gudsindiske Modstander ikke blot en Tanke men en af de første og store Naadegjerninger som sker i et Menneske saa det i Frihed tilstammer Guds Naade, og denne Frihed faar Mennesket først i Gjensædelsen. Dette har Kildahl selv udtaalt før og jeg tror at han erkender det endnu.

Dr. F. A. Schmidt har talt meget om at Mennesket maa have Muligheder, og det er ret, naar de sættes paa det rette Sted, nemlig en Mulighed for at modstå Guds Naade. Denne har Mennesket i sig selv, men Muligheden til at vælge Naaden faar Mennesket i Gjensædelsen. Disse Ord har Prof. F. A. Schmidt udtaalt i et Møde i La Crosse og staar han fast derved nu saa staar han paa den rette Plads. Men netop paa denne Plads vil Skaden være. Hvad er saa Stridens Urfag? Et det Ordklæder og Personligheder? For en god Del tror vi dette, og det værste af alt er, at begge Parter bedømmer hverandre alt for hardt: Dette bliver et stort Ansat som bet tales saa meget om. De maa være aldeles forglemte de Ord: Vær velvillig mod din Modstander mens du er med ham paa Vejen.

I "Amerika" for 17de April No. 32 har en Antimissourier givet nogle bemærkninger fra Professor Gisle Johnsons Dogmatik som skal bevise at Synoden lærer galt. Men jeg har Synodens Nedegjørelse og kan ikke se at den kommer i Strid med det som er citeret fra Johnsons Dogmatik. Thi alle de Beitingelser som stilles til Mennet for at blive udvalgt eller omvendt maa Gud selv virke i Mennesket Kraft til at modtage Naadens Budstab. Gud maa først aabne det for sig og gjøre det stikket for at modtage Livens Naadegave, siger Johnson. Dette er jo hvad Synoden lærer. Men ingen negter for dette at Mennesket kan forhørde sig imod al Guds Naadegjerning ja selv om Christen er ståbt.

Gidle Johnsen siger, at Konkordiformelen er den bedste af alle Bejdelsler og den burde faa Lov til at beholde sin Autoritet og være den afgjørende i alle Lærestørtsmaal.

Jeg vil her citere lidt af den største Dogmatiker som Kirken har hørt, nemlig Johan Gerhard. Saa ofte du vil vænke over det evige Naadevalg du cengstelige Sjæl da betragt Kristus den korsfæstede som døde for al Verdens Synder, men igjen opstod for vor Rebsværig, gjørelse. Begynd lige med Kristus i Kryben, da først vil din Undersøgelse om Naadevalget kunne skride frem i den rette Orden. Gud har udvalgt os før Verdens Grundvold blev lagt, men dog er Udvalgelsen skeet i Kristus. Et du derfor ved Christen i Kristus da tør du ikke

betvile at Udvalgelsen angaaer dig. Vil du derimod ved hjælp af din egen Hornst udgrunde Naadevalgets dybe Hemmelighed saa er det al Grund til at befrygte, at du falder i Fortvilessens Agtgrund. Vi er udvalgte i Kristus, i Kristus er vi formedes Christen, men Christen er virksom i Kjærlighed, der ingen Kjærlighed er, der ingen Christ, hvor ingen Christ er der er ei heller Kristus, men hvor Kristus ikke er der heller intet Naadevalg. Dette af Gerhard.

E. Gilbertson.

Red Wing, Minn.

Dette forud skrevne sendte jeg til "Lutheranen" og jeg troede, at det stulde ha faaet Rum i Bladets Spalter, men det kom iclen med den Undskyldning at de ikke havde Plads for Halvdelen af de Skrivelser som de havde paa Haanden. Men jeg har ogsaa sendt dem en Skrivelse før, som ikke fik Plads i Bladet. Den Skrivelse var lidt Imødegaaelse af en Aktikel som "En Præst" havde skrevet angaaende Omvendelsen. Det synes som de ikke taler nogen Modsigelse selv om den er velberettiget og det er nok tilfælde med andre Kirkeblade ogsaa at de er noget partiske, men dette er ikke som det burde være. For det andet er jeg blot en gammel Lægemand som ikke har noget Værd. Men naar "Kirkeledende" spørger, om det er Gud eller Mennesket selv som virker, at det ikke modstaaer Guds Naade, og tillægger dette at vi holder fast paa dette, det at Gud virker dette, og gør Den Kjærede Kirke det samme, saa er Striden til Ende.

Dette Spørgsmål synes at være baade berettiget og afgjørende og burde være givet et tilfredsstillende Svar paa; thi vi ved alle, som har lidt af Guds Ords Rundskab, at det er intet godt uden at det virkes af Gud og at det er Gud som virker, at Mennesket ikke imødtaar Guds Naade, thi det er Gud som virker baade at ville og at ubrette.

Men dog har det været gjort og gjort mange Krogveje og uvidige Argumenter paa dette Omraade.

Jeg skal her citere lidt fra et Kolokvium i 1884 Man havde fem Sæfer til Behandling, de fire første blev enstemmig vedtaget, men den femte fil Modstand. Sæsen lyber saaledes: Gud giver ikke Mennesket før Gjensædelsen en Kraft som sin egen organiske forenet med det, saaledes at det har fri Naadighed og Evne til at bruge den. En Kraft hvormed det nu i fuld Valgfrthed selv kan bestemme sig for sin Omvendelse. En saadan Kraft giver ikke Gud Mennesket før i det samme Dækblad hvori gjensæder det. Denne Sæs burde ikke have faaet nogen Modstand, men Past. Muus tog til Ordet og gjorde Modstand og han fil 38 med sig og det var 98 som stemte for Sæsen, men Muus sit nok en forsøgt Styrke senere.

Men deane Sæs eller dette Spørgsmål synes at være Hovedspørgsmålet for Stridens Gang indtil idag, endskjønt det ser underlig ud, at et godt Menneske skal kunne gjøre de levendes Gjerninger.

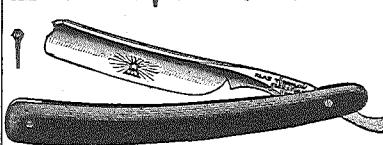
E. Gilbertson,

Alas Tornbloms
Gjæststuna

Barberknife,
fabrikireret af det berømte Sandvik Staal, haves af forstillingstilvirkning

Svenske Varer

Send for Oplysninger
og Katalog over andre
importerede Varer til
Alfred Andresen & Co
Dept. E,
1302 Wash. Ave. S.,
Minneapolis, Minn.

Hvis du behover

Rugs, Carpets, Mattings, Portiers eller Curtains,

burde du ikke glemme at se det elegante Udvalg, som netop er ankommet til

NEW YORK STORE.

Alle Kvaliteter, alle Størrelser og alle Priser,
men Priserne er de billigste i Byen, naar man tager
Hensyn til Kvaliteten.

WM. F. VILAS, President. FRANK W. HOYT, Vice-Pres. JOSEPH M. BOYD, Cashier.

BANK OF WISCONSIN, MADISON, WISCONSIN.

Capital Paid in \$50,000. Surplus \$50,000.

: : : Savings Department. Safety deposit boxes for rent at reasonable prices : : :
DIRECTORS: WM. F. VILAS, FRANK W. HOYT, A. O. FOX, S. H. EDISON, JAMES CONKLIN,
HUG. BIGHMY, JOHN BOLBY, GEO. SCHUCH, F. KESSENICH, A. L. SANBORN, J. M. BOYD.

Hellan Mining Syndicate.

For en Lid siden udsendtes Cirku-
ler til Aktieierne i de forstjellige
Minekompanier, som er dannede af
A. O. Hellan, og som han bestyrer,
angaaende en Plan til Sammenslut-
ning af samtlige Kompanier, og efter
at Aktieiernes Sammling var erholdt,
blev et "Syndicate" dannet af følgende
fire Kompanier: "Planet Gold
& Silver Mining Co.", "Grizz'ly
Bear Mining Co.", "Majestic Min-
ing Co." og "Ruby King Mining
Co." Det sidstnævnte er en ny Akti-
ktion, og enhver Aktieier i det ny
"Mining Syndicate" vil uden Uvil-
være meget vel tilfreds med denne

Vilvægt, da "Ruby King" er betrag-
tet som en meget værdifuld Mine
Gris fra Metalgangen i "Ruby King"
har været sendt til mange forskellige
Steder for Analysening, og den er
fundet at indeholde Sølv og Guld
til en Værdi af \$1,500 pr. Ton og
"Mill test" \$520 pr. Ton

Som Bevis paa, hvilken Filter
Bestyrer af "The Hellan Mining
Syndicate" nyder i selve Seattle,
gjengives herved Indholdet af et
Brev fra John Rosene, tidligere
President i "Ruby King Mining
Co." i Anledning Sammenslutnin-
gen af "Ruby King Mining Co." og
"The Hellan Mining Syndicate".
Mr. Rosene er ogsaa Præsident af
"Northwestern Commercial Co.", og
en af de største Kapitalister her paa
Kysten. Han siger:

Seattle, Wash., May 27, 1903.
A. O. Hellan, Pres;
Hellan Mining Syndicate,
City.

Dear Sir:—

For the reason that my du-
ties in other directions make it
impossible for me to devote any
time to the Ruby King Mining
Group in the City-Elum Mining Di-

strict of this State, I have con-
cluded to transfer this group of
mining claims to your syndicate.

I bought these properties for
spot cash some years ago and
have spent considerable more
money in development work
upon them

Having known you personally
for some years as well as know-
ing of the large amount of de-
velopment work you have done
on other mining properties in
this district, I feel that under
your management, development
will progress more rapidly and
be done more economically than
under the circumstances could
be done by myself.

Very truly yours,

JOHN ROSENE.

Prospektus af det nye "Mining
Syndicate" er under Trykning og
vil snarest muligt blive sendt ud.
Imidlertid vil Prisen paa Aktier i
det nye "Syndicat" ikke træde i
Kraft før om 2 eller 3 Uger. Vi
har over 1,000,000 Aktier i "Tre-
asury Stock", og Aktier kan endnu
erholdes til den lave Pris af 8 Cts.,
hvilket er den samme pris som paa
"Grizz'ly Bear" Stock før Sammen-
slutningen. Enhver, som kjøber nu
til den lave Pris af 8 Cents, vil
faa ligesaa mange Aktier i det nye
"Syndicat". Prisen paa Aktier i
dette Syndicat vil om 2-3 Ugers
Tid blive 15 Cents pr. "Share" og
vil blive forhøjet nogle Cents pr
Maaned, eftersom Arbeivet skridt
frem. Store Operationer vil uden
Ophold blive sat igang.

Nærmerere Underretning og Op-
lysning samt Aktier kan erholdes
ved at tilskrive Hellan Mining Sy-
ndicate, 212-213 Arcade Building,
Seattle, Wash., eller Jul. J. Hop-
perstad, Decorah, Iowa.

Dane County.

Stoughton.

— Miss Marie Aasleson er reist til Whitewater for at pleie sin Søster, som er alvorlig syg.

— Miss Anna Hanson har gjenopptaget sit Arbeide hos Bricksen, Oille & Co. efter tre Ugers Sygdom.

— Jens Nilson og Miss Anna Moe, begge fra Evansville, blev viede af Past. M. Mickelson Tirsdag i forrige Uge.

— Halvor Eddingsaas og Mrs. Susan Ferdee, begge fra Stoughton, blev viede i Rockford, Ill., Tirsdag den 2den Juni.

— Miss Alvilde Lee, som har undervist i den offentlige Skole, har resigneret for at overtage en lignende Stilling et andet Sted.

— Miss Lettie Johnson reiste i forrige Uge til Minneapolis, hvor hun skulle have Brillsup med Emmet De Bay fra Grand Forks, N. Dak.

— Samuel Mikkelsen og Miss Karen Louise Larsen blev viede af Past. M. Mickelson Onsdag i forrige Uge. Bielsen fandt Sted hos Brudgommens Tante, Mrs. Arne Everson.

— C. G. Engh døde sidste Søndag Aften af Mavelkæst. Han har været syg i et År og har holdt Sengen i sex Uger. Den afdøde blev født paa Kingsaker i 1853 og kom til Amerika for 23 Åar siden. Han nedsatte sig strax i Stoughton, hvor han siden har boet. Hans Hustru døde ifjor Baar. Der er otte Børn, det yngste ni Åar gammelt. Begravelsen fandt Sted Onsdag.

Fra andre Dele af Countyet.

— Past. E. Johnson med Familie er flyttet fra Madison til Deerfield.

— Junisolen Skinner paa mangen Brud som er bleven dobbelt valler ved at bruge Rocky Mountain Tea. Brudens bedste Ven. 35 Cents i alle Apoteker.

— Mrs. F. Moeller fra De Forest, som i længere Tid har været syg, er nu i Hospitalset i La Crosse.

— Halvor Granum er død i sit Hjem i Sand Rock Valley efter kun faa Dages Sygdom. Han var 59 År gammel og havde boet i Townet Blue Mounds i 25 Åar. Han efterlader sig Enke og tre Børn.

— Hvis Damerne omkring Cambridge ønsker sig pene og gode Hatte eller anden Millineri, bør de gaa til Lilla Olson i Cambridge. Hun er dygtig i sit Fag og helt ud at stole paa.

— Mrs. Gerine S. Olson, Ole Olsons Hustru, er død i sit Hjem i Cools-

ville efter i flere Åar at have lidt af Kærest. Den afdøde blev 69 Åar gammel og var født i Kristiania, Norge. Hun kom her til Landet i 1885. Hun efterlader sig sin Mand og fire voksne Børn. Past. Mickelson forcerede ved Begravelsen, som fandt Sted Lørdag den 6te ds.

— E. S. Holman fra Pine River, Cass Co., Minn., har været hjemme i Deerfield paa Besøg. Ifølge "Deerfield News" udgiver han tre Aviser, en i Pine River, en i Motley og en i Hardwick. Han figer, at Primary Election Loven har været til stor Nutte for Aviserne. En Kandidat maa betale mindst \$10 for at faa sin Grille ring offentliggjort, og undertiden gaar Prisen op til \$25. Men til at rense Politikken duer Loven ikke. Den gamle Maskine er blevet sterkere end nogensinde før i hans County. Den ansees ogsaa som en dyr Lov for Slatteyderne, da Valget nu koste dobbelt saa meget som før. Legislaturen agter at forsøge Loven i den nuværende Form endnu en Gang for at afgjøre enten den bør helt affaffes eller kun slilles lidt paa.

— **Tuldommen Sundhed** er umulig, naar Blodet er tyndt og vandskoldigt, eller naar det som Følge af Urenheder er blevet svært og trægtlydende. Førsom ikke en saadan Tilstand et Sieblit, men gjør alt, hvad De kan, for at rette derpaa, da mange Slags Sygdomme følger af urent Blod. De kan gjenbinde Hælbred og Lykke ved at bruge Dr. Peter's Kuriko, det bekjendte og populære Lægemiddel, der i saa lang Tid har bestaaet Tidens Præve. Den er ikke en Apoteker-Medicin, men selges til Forbrugerne gennem specielt ansatte Agenter eller, hvor ingen saadanne findes, direkte fra Fabrikanten, Dr. Peter Fahrney, 112-114 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

STOUGHTON STATE BANK

Stoughton, Wis.

Capital paid in . . .	\$25,000
Surplus	\$25,000

Does a General Banking Business.

Solicits Deposit Accounts, and
Pays Interest on Time Deposits

GEO. DOW, ... President
ROBE DOW, ... Cashier
GILES DOW, ... Ass't Cashier

Rentschler's Green House

Telefon 179.

Alle Slags Blomster ordnebe til Fester

: : Begravelser : :

Cox. Williamson and Baldwin Streets,

MADISON, WIS.

The Capital City Bank

Direktører: J. W. Hobbins, Præsident og Råsæter; L. M. Fay, Vice-Præs.; Jos. Hausmann; Wm. Jacobs; M. G. Krauber; Carl L. Johnson; A. H. Hollister; Wm. J. Hobbins, Ass't. Råsæ.

DR. TURBIN

af Berlin, Tyskland, den fremragende Specialist 8 Åar og Kirurg, har besøgt vor By i de sidste . . . . .

Hans næste Besøg i Madison vil blive

Onsdag, 1ste Juli i Park Hotel.

Forespørgsler og Undersøgelse frit.

Dr. Turbin,
Specialisten,

furerer

alle

Eroniske

Sygdomme.

Hvorfor?

Fordi han sjænker

hele sin

Opmærksomhed

paa saadanne

Tilfælder.

Forretningfolk
sætter pris paa, at

Dr. Turbin
kan stoles paa
da han altid op-
lyber sine patienter
Doktoren har
blandt sine
patienter
nogle af de
mest prominente
forretningfolk, og
de er hans bed-
ste venner.

Alle de Tilfælder, han passerer sig, blir garanteret.

Nogle Grunde. 1. Doktoren sjænker personlig Opmærksomhed til hvert enkelt til-
fælde. 2. Hans Forretning forvaltes paa en professionel Basis, og
er aldeles tillidsfuld. 3. Navne og Portreter blir albrig offentlig
gjorte uden speciel tilladelse. 4. Doktorens Patienter blir hans venner.

Skriv til ham om dine Sygdomme, hvis du ikke lever i byen. Du
findes helbredet ved Hjemmebehandling. Ingen Offentliggørelse af nogen
Tilfælde. Skriv Navn og Adresse tydelig. Send Stamps for Spørgsmål.

DOCTOR TURBIN, 103 Randolph St., CHICAGO.

Opdyrkede Farme.

---- Tilsalgs i ----

Barnes County, Nord Dakota.

Disse Farme er fra 160 til 640 Acres, bedste Slags Land. Næste
eller aldeles fladt, frit for Sand og Sten. De ligger næsten alle i stor-
norske Settlementer (nær Kirke, Skole og Marked), som let markerer
med de bedste i Minnesota og Iowa. Kun et daarligt År i 20 År
Gode Huse, godt Vand. Pris \$12.00 til \$25.00 pr. Acre.

Hør nærmere Underretning skriv paa Norsk eller Engelsk til

MARTIN E. REMMEN,

Valley City. - - - North Dakota

Farme tilsalgs.

Dersom De ønsker at blive Eier
af en Farm i Nærheden af

Sacred Heart, Renwick Co., Minn.,

saa skriv til

CITIZENS BANK

P. C. BREVIG, Pres. NELS J. BREVIG, Cash.

SACRED HEART,
MINNESOTA.

Fra Jackson, Minn.

Hr. Professor Anderson, Madison,
Wisconsin.

Bedragt behag at finde \$2 00 til
Afbetaling paa "Amerika"; vær saa
snil at sende mig "Pacific Herald".

Jeg ønsker, at De vil blive ved
som De har begyndt, baade angaaende
Foreningsagen som den For-
gudelse af den navnkundige store
Bjørnen eller Bjørnson. Det er efter
mit Skjøn en Skam af de norske,
som interesserer sig saa for at samle
Penge til en Mindestøtte for en Re-
ligionsbespotter. Om De saar Hug
og Slog baade til højre og venstre,
saar giv ikke tabt. Sandheden vil
til sidst seire.

Deres med megen Vigtelse
P. E. Venison.

Fra Beaver Creek, Minn.

Hr Redaktør!—Da jeg læste Deres Svar mod Herman Fjeldes Stikk i "Amerika" Nr. 45, Side 8 blev jeg saa glad, og vil derved sige Dem min hjerteligste Tak for Deres edelmodige og tære Optreden mod saadanne Kristendomsmænd som Bjørnson, Garborg og andre, samt deres Beundrere. Vi kan være glade, at vi har saadanne Mænd som Hr. Anderson; vor Middte til at forsvarer Sandheden, og alt som er godt. Jeg eri brev da jeg var i Norge, at Folket var bedrøvet over Bjørnsens Skriverier og Angreb paa Kristendommen.

Pastor D. L. Alberg burde er-
indre sig, hvad hans Søster Maria Sundheim skrev til ham engang, nemlig, at den Luft man befinder sig i, maa man indaande, og næst den er usund, saa var det bedst at fjerne sig fra den.

Derved råber vi med Hr. Anderson til saadanne, som slutter sig til en saa daartig Forening som "Det Norske Selfab": "Kom hjem! hvad vil I i sligt Maskeri?"

Gribdigst

Mrs. M. O.
Beaver Creek, Minn., 9de Junii 1903.

CUNARD LINIEN

ESTABLISHED 1840.

CAMPANIA og LUCANIA,
dobbeltpropelled, 620 fod lange, 30,000 Hestekræfter.

UMBRIA og ETRURIA,
520 fod lange, 14,500 Hestekræfter.

IVERNIA og SAXONIA,
dobbeltpropelled, 600 fod lange, 14,150 Ton.

DET n.e. dobbeltpropelled. Campathia

CAPATHIA, 558 fod lang, 13,000 Ton

DET dobbeltpropelled Dammtjib

ULTONIA, 513 fod lang, 9,000 Ton

og den altid populære AURANIA.

Rekord: 5 Dage, 7 Tim., 23 Min.

F. G. WHITING, Mgr., Dearborn & Randolph, Chicago

eller Local-Agenter overalt.

J. G. Johnson Co., 10-14 Washington Ave

St. Paul, Minneapolis, Minn.

R. M. Lamp og Jacobson Madison, Wis

Tænster.

DR. F. MOELLER

Norsk Tandlæge.

DE FOREST, WIS.

A MOST INTERESTING VOLUME.

"Her wide bright eyes sought his."

THE WARD of KING CANUTE,

An Historical Novel by

OTTILIE LILJENKRANTZ,

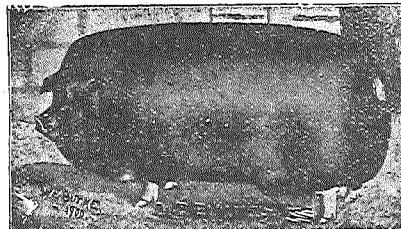
Author of "The Thrall of Life the Lucky".

Price postage-prepaid \$1.50. Address:

AMERIKA PUB. CO., Madison, Wis.

Zillalgs.

Fuldbloede Poland-China Griser,
baade Hønsvin og Hunsvin.

Stamsaderen til mine Grise er
"Fancy Perfection No. 56397, Son
af "Perfect Perfection", den Galt,
som eiedes af G. L. Jensen i Oneida, N. Y., og kostede \$4 000, og
"Black Medium" No. 73153. Mine Priser er rimelige. Man kan skrive
paa Norsk eller Engelsk. Stamtable følger med hver Gris. Skriv til

("Amerika" anbefaler
paa det bedste.)

S. A. LEE, Deerfield, Wis.

D. L. DAVIDSON

D. L. Davidson har etc., forar-
beidet af ægte norsk Kalveskind.

206 East Main Street,
MADISON, WIS.

Cut Prices on Seasonable Goods.

(Remnant Day Friday.)

Seasonable Goods will be offered at a great saving this week, stocks in many departments are too heavy on account of the cold season and in order to move them prices are being cut.

Lace Curtains.

A full assortment of lace curtains can be found here, from the cheapest to the best, the prices have been cut in order to clean out the stock.

Sample curtains can be bought at $\frac{1}{2}$ price

Laces.

Beautiful Laces for trimming dresses and underwear.

Platt Vals for underwear—

Hundreds of styles.....

10c

Torchon, 3c, 5c and 10c—Cluny for trimming dresses and shirtwaist suits.

Rugs and Carpets.

We would advise those who intend purchasing carpets or rugs to buy now as the prices for the fall season will be much higher. Our stock is large, and the styles are exclusive with us. We make rugs of any size to order, and we guarantee satisfaction.

Nobby Shirt Waists.

50c—Regular 75c value—in white and linen color, made with stock collar.

\$1.00—Regular \$1.50 value, made in white, black and tan with stock collar and dip front—Other styles up to \$5.00

25 per cent—The Rush of Spring Millinery is over, and to close out our line of trimmed hats we will offer a discount of 25 per cent.

25 per cent discount on all Coats and Suits—50 suits of this season's styles.

40 Silk Coats in all sizes.

KEELEY, NECKERMAN & KESSENICH.

15 & 17 North Pinckney Street, Madison, Wis.

Madison.

Bekjendtgørelser.

I Vor Frølers Kirke.
Ingen Gudsstjeneste sidste Søndag.

Ingen Søndagsstole.
Abindesforeningen møder næste Torsdag Eftermiddag hos Mrs. Ed. Thompson, 606 E. Main St.

M. C. Waller, Pastor,
405 E. Washington Ave:

— Miss Gedelia Quale fra Spring Grove, Minn., er kommet her til Byen for at tegne og male under Hr. Haukaneß' Veiledning.

— Mr. og Mrs. Søren Olson rejste Tirsdag Aften til Decorah for at være tilstede ved Slutningsfesten Onsdag Aften. Deres Søn Harry er Medlem af den udgaaende Klasse ved Collegeet.

— Past. H. S. Rue fra Frankfort, Mich., var indom paa "Amerika's Kontor" sidste Mandag. Han var paa Gjennemreise til Shnoden i Decorah. I Følge med ham rejste Past. Waller.

— Ved Gudsstjenesten sidste Søndag oplyste Pastor Waller, at han havde besluttet at aflæse Raldet fra Whitehall. Det er ifølge sin Menigheds enstemmige Ønske, at han indvilger i at blive her, og sikkert vil alle i Menigheden glæde sig over at få beholde Past. Waller og Hustru iblandt sig.

Øg med Gas.

— Følgende unge Mennesker konfirmeredes paa Norsk i Vor Frølers Kirke i Søndags: Anna Karine Nelson; Unders Kristen Weigen; Melvin Rondolf Onsgaard; Arthur Garfield Gunderson; Albert Orlom.

— Du føler dig ikke tilpas, men er lei og gnaven, intet går rigtigt. Daarlig Lever. Tag Rocky Mountain Tea. Da vil du blive all right. 35c i alle Apo'eker.

— Lake Mendota har efter krævet et Offer. Arthur J. Beule fra Beaver Dam, Medlem af den udgaaende Klasse i Universitetets Lovskole, faldt over bord, medens han var ude og sejlede med nogle Kamerater sidste Søndag. Hans Venner forsøgte med Fare for sit eget Liv at redde ham, men Beule var udmatet og sank, uden at de var i stand til at holde ham oppe.

— Fra Tacoma kommer Undretning om, at Prof. Hjalmar D. Anderson, sammen med Miss Emma Loe, Soprano, den 5te ds. gav en Koncert der i Byen. Der var fuldt Hus og de optredende høstede meget Bisald. Past. C. A. Sperati udspilte Alkompagnementerne.

Hjalmar Anderson har nylig arrangeret og udgivet Ole Bulls "I ensomme Stunde", udset for Mandolin og Piano, og Søderbergs "Vaggbuja" og Chopins "Largo" for Mandolin og Guitar.

Øg med Gas.

— Lars Haukaneß holder paa at faa i stand en Legnekasse for Begnydere. Viderekomne Clever vil faa Undervisning i Maling. Hvis et tilstrækkeligt Antal melder sig, vil Undervisning gives hver Formidag, og der til saaledes blive Undervisning for dem, som om Vinteren er optagne af andet Arbeide, til at gjøre god Fremgang i Sommerferien. En eller flere Gange om Ugen vil Klassen gaa ud og tage Skisser efter Naturen. Hr. Haukaneß har set haft Erfaring i at undervise og har haft Use af sine Clever. Det er en sjeldn Undervisning som nu bydes Madisons Folk, og det er at haave, at mange melder sig som Medlemmer af Klassen. Selv om man ikke paa kort Tid kan naa at producere noget storartet, vil man dog altid opnaa at berige sit eget Landsliv og at faa Vinene mere aabne for det flønne i Kunsten og Naturen.

Brug Gas som Brændsel.

JOHN OLLIS, Norsk Advokat.

Praktiserer i alle Courts, specielt i Arve og Skifteelsager. Korrespondence kan fastes paa Norsk eller Engelsk. For strængt Svar paa Spørgsmål forlanges \$1.00.

Adresse: JOHN OLLIS, Attorney, Marston Block, MADISON, Wis.

Markedsberetninger.

Chicago, 17de Juni.

Rørmarkedet.	
Vinterhvede—No. 2 red.....	77 a —
No. 3 red.....	72 a 76
No. 2 hard.....	77 a --
No. 3 hard.....	72½ a 76
Værhvede—No. 1 northern.....	79 a —
No. 2 northern.....	75 a 78
No. 3 spring.....	72 a 77
Mais—No. 2.....	48¾ a 49
No. 2 white.....	48¾ a 49
No. 2 yellow.....	48¾ a 48¾
No. 3.....	48¾ a 48¾
No. 3 yellow.....	49 a 49¾
Havre—No. 2.....	34 a 34½
No. 2 white.....	38¾ a 39½
No. 3.....	33½ a 34
No. 3 white.....	37 a 38
No. 4 white.....	36 a 37
Standard.....	37½ a 38½
Poteter.....	40 a 75
Hr.—Timothy.....	10.00 a \$16.50
Prairie.....	6.50 a 14.50
Smør og æg.	
Creamery.....	17 a 22
Dairy.....	14½ a 19
Æg, loss off, cases returned.....	13¾ a 14
Æg, at mark, cases included.....	14 a 14½

Røgmarkeder.

Medium beef steers.....	4.40 a 4.65
Good fat cows and heifers.....	3.20 a 4.10
Good cutting & fair beef cows.....	2.45 a 3.10
Common to good canning ”	1.40 a 2.40
Fair to fancy veal calves.....	5.75 a 6.85

Svin.

Good to prime heavy packing.....	6.20 a 6.30
Selected butcher weights.....	6.15 a 6.25
Stags and rough lots.....	3.75 a 5.85

Får.

Native wethers and yearlings	5.10 a 5.40
Fair to choice wethers.....	5.00 a 6.00
Bucks, culs and tail-end lots.....	2.00 a 2.75
Native lambs, choice to fancy	5.50 a 7.00
Native lambs, poor to good.....	3.25 a 5.50
Western range lambs.....	5.50 a 7.00
Western feeding lambs.....	5.50 a 7.00